

แผนปฏิบัติการ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย
ในพระบรมราชูปถัมภ์

คำนำ

แผนปฏิบัติการ พ.ศ. 2567 ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ฉบับนี้ ได้รับการทบทวนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปโดยพิจารณาถึงวัตถุประสงค์การจัดตั้งตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย พ.ศ.2563 และเชื่อมโยงกับแผนระดับ ที่ 1-3 ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ นโยบาย BCG Model แผนปฏิบัตินโยบายการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) นโยบายกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แผนยุทธศาสตร์รัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2566-2570 แผนวิสาหกิจ พ.ศ. 2566-2570 (ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566) ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ข้อเสนอของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) ตลอดจนนโยบาย ความเห็นวิสัยทัศน์ คณะกรรมการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย เพื่อใช้เป็นกรอบในการทบทวนแผนงาน/โครงการสำคัญที่จะดำเนินการภายในปี 2567 โดยการจัดทำแผนปฏิบัติการฯ ครั้งนี้ ใช้เครื่องมือและขั้นตอนการวิเคราะห์ตามคู่มือการประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจแบบใหม่ (State Enterprise Assessments Model : SE-AM) หัวข้อ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic Planning) และหลักเกณฑ์การจัดทำแผนวิสาหกิจและแผนปฏิบัติการประจำปีของรัฐวิสาหกิจ ตามที่ สคร. กำหนด

แผนปฏิบัติการฯ จะใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการสำคัญ (Flagship Project) ภายในปี พ.ศ. 2567 ประกอบด้วย 6 ประเด็นยุทธศาสตร์ ได้แก่ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การขยายความเข้มแข็งด้านการอนุรักษ์วิจัยสัตว์ด้วยองค์ความรู้และเครือข่ายวิชาการ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การปรับปรุงสวนสัตว์ให้มีมาตรฐานด้วยนวัตกรรม ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การยกระดับการให้บริการการเรียนรู้ด้านสัตว์ในทุกรูปแบบ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างรูปแบบธุรกิจให้สามารถเพิ่มรายได้กับองค์กร ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 ยกระดับและบูรณาการการบริหารจัดการให้ทันสมัยด้วยดิจิทัลและนวัตกรรม และประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 เพิ่มการควบคุมและติดตามผลการก่อสร้างสวนสัตว์แห่งใหม่ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย หวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนปฏิบัติการฯ ฉบับนี้ จะช่วยให้พนักงาน บุคลากร ตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้สนใจทุกท่าน ได้มีความรู้ความเข้าใจในภารกิจ บทบาทหน้าที่ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย และสามารถกำหนดและขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการสำคัญ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์และเป้าหมายขององค์กรต่อไป

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

กรกฎาคม 2566

บทสรุปผู้บริหาร

แผนปฏิบัติการ พ.ศ. 2567 ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ได้ดำเนินการจัดทำโดยการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร พนักงานในการระดมความเห็นเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ซึ่งมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร

จากการพิจารณาทบทวนผลการสังเคราะห์จากกระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์ และการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ สามารถกำหนดทิศทางในอนาคตข้างหน้า ซึ่งกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ ได้ดังนี้

วิสัยทัศน์ :	เป็นแหล่งเรียนรู้ อนุรักษ์สัตว์ และท่องเที่ยวที่มีมาตรฐาน ทันสมัย ชื่นนำในอาเซียน
พันธกิจ :	1. การอนุรักษ์ วิจัยสัตว์ทั้งในถิ่นและนอกถิ่นอาศัย เพื่อนำไปต่อยอดให้องค์การสวนสัตว์ อย่างยั่งยืน 2. การพัฒนาด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อมของสวนสัตว์ทุกแห่งให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านสัตว์ และการท่องเที่ยวอย่างมีมาตรฐาน 3. ส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงอนุรักษ์ทั้งในรูปแบบออนไลน์และออนไซต์ 4. แสวงหารายได้จากการดำเนินงานทางธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสวนสัตว์ 5. การบริหารจัดการองค์กรอย่างโปร่งใสและทันสมัย
ค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร	“Zoogether” ไปด้วยกัน ไปได้ไกล ไปกับเรา Zoo = Zoo G = Green E = Effectiveness T = Teamwork H = Honesty E = Enhancement R = Responsibility

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Objective : SO)

- SO1 ขยายความเข้มแข็งด้านการอนุรักษ์วิจัยสัตว์ด้วยองค์ความรู้และเครือข่ายวิชาการ
- SO2 ปรับปรุงสวนสัตว์ให้มีมาตรฐานด้วยนวัตกรรม
- SO3 ยกระดับการให้บริการการเรียนรู้ด้านสัตว์ในทุกรูปแบบ
- SO4 สร้างรูปแบบธุรกิจให้สามารถเพิ่มรายได้กับองค์กร
- SO5 ยกระดับและบูรณาการการบริหารจัดการให้ทันสมัยด้วยดิจิทัลและนวัตกรรม
- SO6 เพิ่มการควบคุมและติดตามผลการก่อสร้างสวนสัตว์แห่งใหม่ให้มีประสิทธิผลมากขึ้น

ประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์

1. ประเด็นยุทธศาสตร์เชิงรุก มีจำนวน 1 ประเด็น		
ประเด็นยุทธศาสตร์	วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	กลยุทธ์
ST1 การขยายความเข้มแข็งด้านการอนุรักษ์วิจัยสัตว์ด้วยองค์ความรู้และเครือข่ายวิชาการ	SO1 ขยายความเข้มแข็งด้านการอนุรักษ์วิจัยสัตว์ด้วยองค์ความรู้และเครือข่ายวิชาการ	T1.1 ขยายและเพิ่มการดำเนินงานด้านการเพาะขยายพันธุ์อนุรักษ์ และวิจัยสัตว์ ให้มีประสิทธิภาพและความยั่งยืน T1.2 สร้างและพัฒนาฐานทรัพยากร และองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานด้านการเพาะขยายพันธุ์ อนุรักษ์ และวิจัยสัตว์สู่การเป็นองค์กรชั้นนำด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่าระดับนานาชาติ T1.3 เพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการงานด้านการจัดการประชากรสัตว์ สวัสดิภาพสัตว์ อนุรักษ์และวิจัย และสื่อสารองค์ความรู้ด้วยเครือข่ายทางวิชาการและนวัตกรรมที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ T1.4 ทบทวนโครงสร้าง ระบบงาน และระบบการบริหารจัดการด้านการพัฒนาบุคลากร เพื่อรองรับงานด้านการอนุรักษ์และวิจัยสัตว์ด้วยเทคโนโลยี T1.5 สร้างการเติบโตด้านการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมสู่สังคมด้วยงานด้านการอนุรักษ์และวิจัยสัตว์
2. ประเด็นยุทธศาสตร์เชิงป้องกัน มีจำนวน 1 ประเด็น		
ST3 การยกระดับการให้บริการการเรียนรู้ด้านสัตว์ในทุกรูปแบบ	SO3 ยกระดับการให้บริการการเรียนรู้ด้านสัตว์ในทุกรูปแบบ	T3.1 พัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยงานอนุรักษ์หรือวิจัย

ประเด็นยุทธศาสตร์	วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	กลยุทธ์
		T3.2 พัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายตรงกับความต้องการของผู้เรียน T3.3 พัฒนาการให้บริการครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายเพื่อการอนุรักษ์สัตว์ T3.4 พัฒนาและส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ให้กับสวนสัตว์ต่างๆ อย่างต่อเนื่อง
3. ประเด็นยุทธศาสตร์เชิงพัฒนา มีจำนวน 3 ประเด็น		
ST2 การปรับปรุงสวนสัตว์ให้มีมาตรฐานด้วยนวัตกรรม	SO2 ปรับปรุงสวนสัตว์ให้มีมาตรฐานด้วยนวัตกรรม	T2.1 พัฒนาและบริหารความคุ้มค่าทางกายภาพ ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมภายในสวนสัตว์ทุกแห่ง T2.2 พัฒนาสวนสัตว์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว และพักผ่อนหย่อนใจที่มีมาตรฐาน T2.3 สร้างและพัฒนากิจกรรมสวนสัตว์ในรูปแบบใหม่ T2.4 ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการขับเคลื่อน BCG Model
ST4 การสร้างรูปแบบธุรกิจให้สามารถเพิ่มรายได้กับองค์กร	SO4 สร้างรูปแบบธุรกิจให้สามารถเพิ่มรายได้กับองค์กร	T4.1 สร้างมูลค่าเพิ่มในทรัพย์สินด้วยอัตลักษณ์ และงานด้านอนุรักษ์วิจัยขององค์กร T4.2 ส่งเสริมการขายด้วยการพัฒนาสินค้าและบริการรูปแบบใหม่ เพื่อเพิ่มช่องทางการหารายได้ใหม่ ๆ T4.3 บูรณาการกิจกรรมทางการตลาดด้วยอัตลักษณ์ของสวนสัตว์ทั้ง 6 แห่งและการต่อยอดทางธุรกิจ T4.4 เพิ่มและบริหารจัดการเครือข่ายพันธมิตรทางธุรกิจ
ST6 การเพิ่มการควบคุมและติดตามผลการก่อสร้างสวนสัตว์แห่งใหม่ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	SO6 เพิ่มการควบคุมและติดตามผลการก่อสร้างสวนสัตว์แห่งใหม่ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	T6.1 ดำเนินการก่อสร้างตามกรอบวงเงินงบประมาณและระยะเวลาที่กำหนด T6.2 บริหารจัดการสวนสัตว์แห่งใหม่อย่างมีมาตรฐานในระดับสากล T6.3 กำกับ ดูแล และติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณและรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง T6.4 การสร้างการรับรู้/กิจกรรม การประชาสัมพันธ์สวนสัตว์แห่งใหม่ต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

4. ประเด็นยุทธศาสตร์เชิงรับ มีจำนวน 1 ประเด็น		
ประเด็นยุทธศาสตร์	วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	กลยุทธ์
ST5 การยกระดับและบูรณาการการบริหารจัดการให้ทันสมัยด้วยดิจิทัลและนวัตกรรม	SO5 ยกระดับและบูรณาการการบริหารจัดการให้ทันสมัยด้วยดิจิทัลและนวัตกรรม	T5.1 พัฒนาการบริหารจัดการองค์กรด้วยองค์ความรู้ นวัตกรรม และดิจิทัล T5.2 พัฒนาสมรรถนะด้านดิจิทัลให้กับบุคลากรครอบคลุมทุกกระบวนการอย่างต่อเนื่อง T5.3 สร้างวัฒนธรรม การบริหารความเสี่ยง ระบบดิจิทัล การจัดการองค์ความรู้ นวัตกรรม และเพื่อความยั่งยืนขององค์กร T5.4 การเสริมสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร ให้เกิดความยั่งยืนและทันสมัย

รายละเอียดโครงการสำคัญ (Flagship Project) ภายใต้แผนปฏิบัติการ พ.ศ. 2567 ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การขยายความเข้มแข็งด้านการอนุรักษ์วิจัยสัตว์ป่าด้วยองค์ความรู้และเครือข่ายวิชาการ

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ขยายความเข้มแข็งด้านการอนุรักษ์วิจัยสัตว์ป่าด้วยองค์ความรู้และเครือข่ายวิชาการ

กลยุทธ์

1.1 ขยายและเพิ่มการดำเนินงานด้านการเพาะขยายพันธุ์ อนุรักษ์ และวิจัยสัตว์ ให้มีประสิทธิภาพและความยั่งยืน

1.2 สร้างและพัฒนารฐานทรัพยากร และองค์ความรู้ที่จำเป็นต่องานด้านการเพาะขยายพันธุ์ อนุรักษ์ และวิจัยสัตว์สู่การเป็นองค์กรชั้นนำด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่าระดับนานาชาติ

1.3 เพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการงานด้านการจัดการประชากรสัตว์ สวัสดิภาพสัตว์ อนุรักษ์และวิจัย และสื่อสารองค์ความรู้ ด้วยเครือข่ายทางวิชาการและนวัตกรรมที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

1.4 ทบทวนโครงสร้าง ระบบงาน และระบบการบริหารจัดการด้านการพัฒนาบุคลากร
เพื่อรองรับงานด้านการอนุรักษ์และวิจัยสัตว์ป่าด้วยเทคโนโลยี

1.5 สร้างการเติบโตด้านการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมสู่สังคม ด้วยงานด้านการอนุรักษ์และวิจัย
สัตว์ป่า

แผนงาน/โครงการสำคัญ (Flagship Project)

1. โครงการอนุรักษ์และเพาะขยายพันธุ์สัตว์ป่าหายาก

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การปรับปรุงสวนสัตว์ให้มีมาตรฐานด้วยนวัตกรรม

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ปรับปรุงสวนสัตว์ ให้มีมาตรฐานด้วยนวัตกรรม

กลยุทธ์

2.1 พัฒนาและบริหารความคุ้มค่าทางกายภาพ ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมภายในสวน
สัตว์ทุกแห่ง

2.2 พัฒนาสวนสัตว์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว และพักผ่อนหย่อนใจที่มีมาตรฐาน

2.3 สร้างและพัฒนากิจกรรมสวนสัตว์ในรูปแบบใหม่

2.4 ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการขับเคลื่อน

BCG Model

แผนงาน/โครงการสำคัญ (Flagship Project)

1. โครงการปรับปรุงทัศนียภาพพร้อมระบบรักษาความปลอดภัย ในการท่องเที่ยวภายใน
สวนสัตว์นครราชสีมา

2. โครงการพัฒนาร้านค้าและจุดให้บริการนักท่องเที่ยว

3. โครงการปรับปรุงระบบสำนักงานอัจฉริยะเพื่อเพิ่มศักยภาพการให้บริการ

4. โครงการงานพัฒนาระบบส่งน้ำดิบเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภายในสวนสัตว์

ขอนแก่น

หมายเหตุ : โครงการงบลงทุนอยู่ระหว่างการเสนอขอพิจารณาการสนับสนุนงบประมาณ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 หากผ่านการพิจารณาฯ จึงจะสามารถดำเนินการได้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การยกระดับการให้บริการการเรียนรู้ด้านสัตว์ในทุกรูปแบบ
วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ยกระดับการให้บริการการเรียนรู้ด้านสัตว์ในทุกรูปแบบ
กลยุทธ์

- 3.1 พัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยงานอนุรักษ์หรือวิจัย
- 3.2 พัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายตรงกับความต้องการของผู้เรียน
- 3.3 พัฒนาการให้บริการครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายเพื่อการอนุรักษ์สัตว์
- 3.4 พัฒนาและส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ให้กับสวนสัตว์ต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

แผนงาน/โครงการสำคัญ (Flagship Project)

1. โครงการจัดทำหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ของสวนสัตว์
2. โครงการพัฒนาและสร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย
3. โครงการแผนการให้บริการความรู้องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย
4. โครงการพัฒนามาตรฐานแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตประเภทสวนสัตว์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างรูปแบบธุรกิจที่สามารถเพิ่มรายได้กับองค์กร
วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ สร้างรูปแบบธุรกิจที่สามารถเพิ่มรายได้กับองค์กร
กลยุทธ์

- 4.1 สร้างมูลค่าเพิ่มในทรัพย์สินด้วยอัตลักษณ์ และงานด้านอนุรักษ์ วิจัย ขององค์กร
- 4.2 ส่งเสริมการขายด้วยการพัฒนาสินค้าและบริการรูปแบบใหม่เพื่อเพิ่มช่องทางการหารายได้ใหม่ ๆ
- 4.3 บูรณาการกิจกรรมทางการตลาดด้วยอัตลักษณ์ของสวนสัตว์ทั้ง 6 แห่งและการต่อยอดทางธุรกิจ
- 4.4 เพิ่มและบริหารจัดการเครือข่ายพันธมิตรทางธุรกิจ

แผนงาน/โครงการสำคัญ (Flagship Project)

1. โครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการการจำหน่ายบัตรเข้าชมสวนสัตว์ (Zoo e-ticket)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การยกระดับและบูรณาการการบริหารจัดการให้ทันสมัยด้วยดิจิทัลและนวัตกรรม

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ยกระดับและบูรณาการการบริหารจัดการให้ทันสมัยด้วยดิจิทัลและนวัตกรรม

กลยุทธ์

- 5.1 พัฒนาการบริหารจัดการองค์กรด้วยองค์ความรู้ นวัตกรรม และดิจิทัล
- 5.2 พัฒนาสมรรถนะด้านดิจิทัลให้กับบุคลากรครอบคลุมทุกระบวนงานอย่างต่อเนื่อง
- 5.3 สร้างวัฒนธรรม การบริหารความเสี่ยง ระบบดิจิทัล การจัดการองค์ความรู้นวัตกรรมและเพื่อความยั่งยืนขององค์กร
- 5.4 การเสริมสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร ให้เกิดความยั่งยืนและทันสมัย

แผนงาน/โครงการสำคัญ (Flagship Project)

- 1. โครงการสัมมนาการกำกับดูแลที่ดีและการนำองค์กร (Corporate Governance & Leadership : CG & Leadership) เพื่อความยั่งยืน
- 2. โครงการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมบรรยากาศในการเรียนรู้และการใช้ความคิดสร้างสรรค์
- 3. โครงการพัฒนาระบบการจัดการความรู้ องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย
- 4. โครงการพัฒนาระบบนวัตกรรมองค์กร(CIS)และส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมบนฐานความรู้เพื่อความยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 การเพิ่มการควบคุมและติดตามผลการก่อสร้างสวนสัตว์แห่งใหม่ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ เพิ่มการควบคุมและติดตามผลการก่อสร้างสวนสัตว์แห่งใหม่ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

กลยุทธ์

- 6.1 ดำเนินการก่อสร้างตามกรอบวงเงินงบประมาณและระยะเวลาที่กำหนด
- 6.2 บริหารจัดการสวนสัตว์แห่งใหม่อย่างมีมาตรฐานในระดับสากล
- 6.3 กำกับ ดูแล และติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณและรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
- 6.4 การสร้างการรับรู้/กิจกรรม การประชาสัมพันธ์สวนสัตว์แห่งใหม่ต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่าง ต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

แผนงาน/โครงการสำคัญ (Flagship Project)

1. โครงการสำรวจความพึงพอใจและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานสวนสัตว์แห่งใหม่
2. โครงการจัดทำแผนบริหารจัดการสวนสัตว์แห่งใหม่ (Scenario Planning) เพื่อเตรียมการเปิดสวนสัตว์แห่งใหม่

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 บทนำ	
1. หลักการและเหตุผล	1
2. วัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนปฏิบัติการขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย	2
ส่วนที่ 2 บริบทองค์กร	
1. ข้อมูลทั่วไป	2
1.1 ความเป็นมา	2
1.2 กฎหมายจัดตั้งองค์กร/อำนาจหน้าที่	3
2. การดำเนินการในปัจจุบัน	4
3. ประเภทกิจการ/ลักษณะการประกอบกิจการ	15
4. โครงสร้างและอัตรากำลัง	15
ส่วนที่ 3 การจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan Development)	
1. กระบวนการวางแผนปฏิบัติการ	18
2. การวิเคราะห์ความเสี่ยงของแผนปฏิบัติการ	20
3. กระบวนการจัดสรรทรัพยากร	22
4. การถ่ายทอดยุทธศาสตร์นำไปปฏิบัติ	24
5. กระบวนการคาดการณ์ผลการดำเนินงาน	24
6. การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน	25
ส่วนที่ 4 การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายการบรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยม	
1. วิสัยทัศน์	26
2. พันธกิจ	27
3. ค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร	27
4. การกำหนดวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	28
5. การกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์	29
ส่วนที่ 5 รายละเอียดโครงการสำคัญ (Flagship Project) ภายใต้แผนปฏิบัติการ พ.ศ. 2567	
ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1	33
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2	36

	หน้า
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3	46
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4	55
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5	58
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6	66

ส่วนที่ 1

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

การจัดทำแผนปฏิบัติการ พ.ศ. 2567 ฉบับนี้ องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ได้ให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ผ่านกลไกการระดมความคิดเห็นของพนักงาน และข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ที่เป็นกำลังสำคัญในการดำเนินงานและผลักดันให้บรรลุเป้าหมายในอนาคต มีการวิเคราะห์สถานการณ์แวดล้อม ที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อทิศทางการดำเนินงานและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ในปัจจุบัน รวมถึงทิศทางการพัฒนาการดำเนินงานในปี พ.ศ. 2567 คณะกรรมการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย และผู้บริหารได้ตระหนักและให้ความสำคัญกับการวางแผน การนำไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผลขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงได้กำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์ เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานขององค์กรที่ชัดเจนในการปรับเปลี่ยนองค์กรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง สภาพแวดล้อม บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้

คณะกรรมการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ได้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ กับผู้บริหาร พนักงาน เพื่อกำหนดทิศทางการทบทวนแผนวิสาหกิจฯ โดยพิจารณาวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม องค์กร ประเด็นยุทธศาสตร์ ซึ่งที่ประชุมมีข้อเสนอแนะให้คงวิสัยทัศน์เดิม คือ “เป็นแหล่งเรียนรู้ อนุรักษ์สัตว์ และท่องเที่ยวที่มีมาตรฐาน ทันสมัย ชื่นนำในอาเซียน” พันธกิจ ค่านิยมองค์กร และนำเข้าเป็นวาระพิจารณา ในการประชุมคณะกรรมการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในคราวประชุม ครั้งที่ 8/2566 วันที่ 30 มิถุนายน 2566 มีมติเห็นชอบและให้องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ดำเนินการตามข้อเสนอแนะต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) ได้นำส่งแผนพัฒนารัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2566-2570 และหลักเกณฑ์การจัดทำแผนวิสาหกิจและแผนปฏิบัติการประจำปีของรัฐวิสาหกิจ มาเพื่อให้รัฐวิสาหกิจได้ใช้สำหรับการจัดทำแผนวิสาหกิจให้สอดคล้องกับแผนพัฒนารัฐวิสาหกิจฯ และองค์ประกอบตามหลักเกณฑ์ฯ ที่ สคร. กำหนด ซึ่งองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ได้ทบทวน ปรับปรุง/แก้ไข เพิ่มเติมองค์ประกอบให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ดังกล่าว

ดังนั้น เพื่อให้แผนปฏิบัติการฯ ดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทุกหน่วยงานจึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการแผนงาน/โครงการสำคัญภายใต้แผนปฏิบัติการฯ เพื่อเป็นการบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ และดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทุกหน่วยงานได้มีส่วนร่วมในการพัฒนา รวมทั้งมีมาตรการในการติดตามประเมินผลเป้าหมายตัวชี้วัดของทุกหน่วยงานให้บรรลุเป้าหมายตามที่ได้กำหนดไว้ของแผนปฏิบัติการฯ

2. วัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนปฏิบัติการขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการทบทวนแผนปฏิบัติการฯ โดยมีคณะกรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ให้ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อพิจารณาทบทวนแผนงาน/โครงการสำคัญที่จะดำเนินงานในปี พ.ศ. 2567 โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนปฏิบัติการฯ ดังนี้

- เพื่อให้สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ กลยุทธ์ ภายใต้แผนวิสาหกิจฯ
- เพื่อทบทวนพิจารณาแผนงาน/โครงการสำคัญ องค์ประกอบของแผนปฏิบัติการฯ ที่มีอยู่เดิม ให้สอดคล้องกับบริบทสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน
- เพื่อทบทวน/ปรับปรุงตามข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะของ สคร. และสอดคล้องกับกระบวนการตามเกณฑ์การประเมินผลแบบใหม่ (Enablers) หัวข้อ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ รวมทั้งการพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- เพื่อเป็นเครื่องมือกำหนดทิศทางและเป้าหมายการดำเนินงานของหน่วยงาน ให้บรรลุผลสำเร็จ ตามวิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดไว้
- เพื่อเชื่อมโยงกระบวนการวางแผนเชิงกลยุทธ์ และนำไปสู่การปฏิบัติและบูรณาการร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม

ส่วนที่ 2

บริบทองค์กร

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ความเป็นมา

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย (The Zoological Park Organization of Thailand) เรียกโดยย่อว่า “ZPOT” จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2563 ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2563 และมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2563 ในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนสัตว์ พ.ศ. 2497 ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน มีบทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับภารกิจและหน้าที่ และอำนาจขององค์การสวนสัตว์ ที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ประกอบกับพระราชกฤษฎีกายุบเลิกสำนักงานพัฒนาพิงคนคร (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2562 บัญญัติให้อินสำนักงานเชียงใหม่ไนท์ซาฟารี ซึ่งเป็นของสำนักงานพัฒนาพิงคนคร (องค์การมหาชน) และบรรดาอำนาจหน้าที่ กิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ งบประมาณ และรายได้ของสำนักงานพัฒนาพิงคนคร (องค์การมหาชน) ในส่วนของสำนักงานเชียงใหม่ไนท์ซาฟารีไปเป็นขององค์การสวนสัตว์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สมควรปรับปรุงภารกิจและหน้าที่และอำนาจขององค์การสวนสัตว์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้ โดยมีสำนักงานใหญ่ ตั้งอยู่เลขที่ 327 ถนนสุขุขทัย แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

1.2 กฎหมายจัดตั้งองค์กร/อำนาจหน้าที่

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยมีภารกิจและอำนาจหน้าที่ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2563 มาตรา 8 ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2563 ดังนี้

- 1) ดำเนินกิจการสวนสัตว์ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล
- 2) ดำเนินการรวบรวมหรือส่งเสริมการรวบรวมสัตว์นานาชนิดไว้ เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์ การศึกษา วิจัย การให้บริการแก่ประชาชน และการแลกเปลี่ยนหรือเผยแพร่การเลี้ยงสัตว์
- 3) ส่งเสริมและจัดให้มีการดำเนินการบำรุงและเพาะพันธุ์สัตว์นานาชนิดเพื่อรักษาและอนุรักษ์ไว้มิให้สูญพันธุ์
- 4) จัดบริการเกี่ยวกับการช่วยเหลือในเรื่องการรับสัตว์ไว้ในความดูแลหรือการจับสัตว์ ที่ก่อความเดือดร้อนแก่ประชาชน ในกรณีที่ไม่มีอยู่ในอำนาจของหน่วยงานอื่นหรือหน่วยงานอื่นไม่สามารถดำเนินการได้

- 5) ดำเนินการเกี่ยวกับสถานที่เลี้ยงสัตว์ขององค์การ
- 6) จัดบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ในการศึกษาและเป็นที่พักผ่อนของประชาชน
- 7) ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับกิจการสวนสัตว์ธุรกิจอื่นเพื่อประโยชน์แก่องค์การและประชาชน

ในการให้บริการกิจการสวนสัตว์

- 8) จัดตั้งบริษัทจำกัดเพื่อประกอบกิจการสวนสัตว์และกิจการอื่นที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์

ขององค์การ

- 9) ตั้งหรือรับเป็นตัวแทน ตัวแทนค้าต่างหรือนายหน้าในกิจการที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์

ขององค์การ

- 10) ว่าจ้างหรือมอบให้บุคคลใดประกอบกิจการส่วนหนึ่งส่วนใดขององค์การ

- 11) ประสาน ให้คำปรึกษาและร่วมมือกับหน่วยงานทั้งในประเทศและต่างประเทศในกิจการ

ที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ขององค์การ

- 12) ส่งเสริม ร่วมมือ หรือดำเนินการในการฝึกอบรมและให้การศึกษาด้านวิชาการต่างๆ

เกี่ยวกับสัตววิทยาและที่เกี่ยวข้อง

- 13) กระทำการอื่นใดอันเป็นการส่งเสริมและอุดหนุนกิจการสวนสัตว์

แหล่งที่มาของรายได้ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2563 มาตรา 11 องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย อาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

- 1) รายได้จากทรัพย์สินขององค์การ
- 2) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
- 3) รายได้จากการดำเนินกิจการขององค์การ
- 4) ค่าบริการและค่าธรรมเนียม
- 5) ดอกผลของเงินและทรัพย์สินตามมาตรา 10
- 6) รายได้อื่น

2. การดำเนินการในปัจจุบัน

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย มีการดำเนินงานที่สำคัญปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยได้ดำเนินการพัฒนาพื้นที่สวนสัตว์ที่เปิดให้บริการอย่างเป็นทางการแล้วในปัจจุบัน จำนวน 6 แห่ง 1 โครงการ ได้แก่

- สวนสัตว์เปิดเขาเขียว
- สวนสัตว์เชียงใหม่
- สวนสัตว์นครราชสีมา
- สวนสัตว์สงขลา
- สวนสัตว์ขอนแก่น
- สวนสัตว์อุบลราชธานี
- โครงการคชอาณาจักร จ. สุรินทร์

1. สวนสัตว์เปิดเขาเขียว

เปิดดำเนินการกิจการมาตั้งแต่ 1 เมษายน 2521 เป็นสวนสัตว์เปิดแห่งเดียวในประเทศไทย ที่เลี้ยงสัตว์นานาพันธุ์กว่า 300 ชนิด จำนวนมากถึง 8,000 ตัว บนพื้นที่กว่า 5,000 ไร่ ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาเขียว-เขาชมภู่ จังหวัดชลบุรี มีบทบาทในการสร้างความสมดุลทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังเป็นศูนย์รวมเสื่อนานาชนิดที่ใหญ่ที่สุดในเอเชียอาคเนย์ ควบคู่ไปกับการศึกษาวิจัย การอนุรักษ์สัตว์ป่าและธรรมชาติ

ลักษณะการดำเนินการของสวนสัตว์เปิดเขาเขียว แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. ส่วนแสดง คือ ส่วนหรือพื้นที่ที่ใช้เลี้ยงสัตว์ป่านานาชนิด ลักษณะคอกสัตว์ แต่ละสวนสัตว์จะเปิดให้ผู้เยี่ยมชมสามารถเดินชมภายในได้อย่างใกล้ชิด เช่น สวนกวาง กรงนกใหญ่ และบริเวณเลี้ยงสัตว์อื่นๆ เป็นต้น พื้นที่ประมาณ 1,000 ไร่

2. ส่วนศึกษาและวิจัย คือ ส่วนหรือพื้นที่บริเวณกว้างเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าตามธรรมชาติที่มีอยู่เดิม สภาพพื้นที่อยู่ระหว่างการพัฒนาและฟื้นฟูของป่าหลายประเภทเพื่อจะเป็นแหล่งอาศัย แหล่งอาหารของสัตว์ป่าในธรรมชาติ การใช้ประโยชน์ด้านงานวิจัยจะเป็นพื้นที่โครงการศึกษาวิจัยและขยายพันธุ์สัตว์ป่าหายากและสัตว์ป่าใกล้สูญพันธุ์อันได้แก่โครงการนกกาบบัว-นกกระทาทองคี่น สุพรรณบุรี โครงการฝึกสัตว์ เพื่อนำกลับสู่ธรรมชาติโครงการศึกษา-วิจัยพันธุ์ไม้ป่า เป็นต้น ดังนั้น บริเวณนี้จะไม่นุญาตให้บุคคลทั่วไปเข้ามาเที่ยวชมมีพื้นที่รวมประมาณ 3,500 ไร่

3. ส่วนบริการ เป็นพื้นที่นอกเหนือจากส่วนแสดงและส่วนศึกษาวิจัยจัดไว้ให้บริการผู้เยี่ยมชม โดยมีส่วนของสถานที่สำหรับพักผ่อน รับประทานอาหารกลางแจ้ง อ่างเก็บน้ำศูนย์ให้การศึกษา สวนพฤกษศาสตร์ ศาลาเอนกประสงค์ พื้นที่รวมทั้งสิ้นประมาณ 500 ไร่

สภาพการแข่งขันของสวนสัตว์เปิดเขาเขียว

แหล่งท่องเที่ยวในลักษณะเดียวกัน ที่คนนิยมใช้บริการตามเส้นทางท่องเที่ยวนี้มีหลายแห่ง เช่น สวนเสือศรีราชา ฟาร์มจระเข้และอุทยานหินล้านปี สวนนกนุช พิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำบางแสน Under Water World พัทยา เป็นต้น ซึ่งสวนสัตว์เปิดเขาเขียวมีคู่แข่งที่จะต้องช่วงชิงนักท่องเที่ยวหลายแห่ง ดังนั้น การใช้กลยุทธ์สร้างความแตกต่างด้านการบริการและด้านกิจกรรมในรูปแบบที่ไม่เหมือนใครและกลยุทธ์ ด้านราคา ตลอดจนจุดแข็งด้านความเป็นธรรมชาติที่สวนสัตว์ตั้งอยู่ จะเป็นจุดขายที่สวนสัตว์เปิดเขาเขียวสามารถครองส่วนแบ่งตลาดนักท่องเที่ยวที่สูงไว้ได้

2. สวนสัตว์เชียงใหม่

ก่อตั้งขึ้นโดย นายฮาโรลด์ เมสัน ยังก์ ชาวอเมริกัน ซึ่งได้เลี้ยงสัตว์ไว้เป็นจำนวนมาก ในปี พ.ศ. 2498 องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) จึงได้ใช้ที่ดินบริเวณนั้นประมาณ 60 ไร่ เพื่อจัดสร้างเป็นสวนสัตว์เชียงใหม่ขึ้นและมีการขอโอนสวนสัตว์เชียงใหม่มาอยู่ภายใต้การดูแลขององค์การสวนสัตว์ เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2520 ปัจจุบันมีเนื้อที่ทั้งหมด 531 ไร่ เป็นสถานที่เหมาะสำหรับพักผ่อนพร้อมกับสัมผัสสัตว์นานาชนิดกว่า 8,000 ตัว นอกจากนี้สวนสัตว์เชียงใหม่ยังมี เชียงใหม่ ซู อควาเรียม ซึ่งพาเรื่อดำดิ่งสู่โลกใต้น้ำ สัมผัสความมหัศจรรย์ลึกลับเหนือจินตนาการ ประกอบด้วย

Zone 1 สํารวจลุ่มนํ้าในป่าลึก เรียนรู้แหล่งกําเนิดและระบบนิเวศของต้นนํ้า ความสําคัญของป่าต่อสายนํ้า การอนุรักษ์นํ้าของคนต้นนํ้า และพันธุ์สัตว์นํ้าจากแหล่งกําเนิดต้นนํ้า

Zone 2 สัตว์ประหลาดน้กล่า ถ้าขนาดใหญ่ที่ถือได้ว่าเป็นส่วนจัดแสดงสัตว์เลื้อยคลานในร่มที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

Zone 3 สํารวจห้วงมหาสมุทร เปิดประสบการณ์ใหม่ไปกับโซนที่คุณสามารถสัมผัสสัตว์ทะเลชนิดต่างๆ

Zone 4 ความลึกกลับใต้ลุ่มนํ้า อุโมงค์นํ้าจืด ความยาว 66.5 เมตร จำลองวิถีชีวิตใต้ลุ่มนํ้าโขง พร้อมพันธุ์ปลานํ้าจืดหายากจากทั่วทุกมุมโลก

Zone 5 ความอัศจรรย์อันน่าพิศวง ปลาอันตรายใต้ท้องทะเล ชมความสวยงามของแมงกะพรุนหลากหลายสายพันธุ์ที่หาชมได้ยาก

Zone 6 โลกสีครามใต้ท้องทะเล อุโมงค์นํ้าทะเล ความยาว 66.5 เมตร บอกเล่าเรื่องราวชีวิตใต้ทะเล ที่น่าอัศจรรย์ใจ

สภาพการแข่งขันของสวนสัตว์เชียงใหม่

แหล่งท่องเที่ยวในเชียงใหม่ ส่วนใหญ่จะเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและแหล่งท่องเที่ยวด้านธรรมชาติ สภาพอากาศที่เหมาะสมสำหรับการพักผ่อนในช่วงฤดูร้อน โดยสวนสัตว์เชียงใหม่ยังมีความได้เปรียบด้านสัตว์เด่นบางชนิด เช่น หมิแพนด้า โคอาล่า เป็นต้น ซึ่งสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี ซึ่งเดิมแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นคู่แข่งกับสวนสัตว์เชียงใหม่โดยตรง คือ เชียงใหม่ไนท์ซาฟารีซึ่งปัจจุบันเปิดให้บริการทั้งกลางวันและกลางคืน การบริการช่วงกลางวันยังมีค่าบริการใกล้เคียงกับสวนสัตว์เชียงใหม่

3. สวนสัตว์นครราชสีมา

ซาฟารีแห่งภาคอีสาน เป็นสวนสัตว์ 1 ใน 5 แห่งขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ซึ่งในปัจจุบันสังกัดกระทรวงทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม มีพิธีเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2539 โดยมี ฯพณฯ เปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษเป็นประธานในพิธีเปิดสวนสัตว์นครราชสีมา ได้แนวคิดและรูปแบบจัดสร้างสวนสัตว์ที่ทันสมัย สะดวกสบายและปลอดภัยในการเที่ยวชมทำให้ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเป็นอย่างมาก ตั้งอยู่ห่างจาก ตัวเมือง 13 กม. มีพื้นที่ 545 ไร่ มีสัตว์จำนวน 1,866 ตัว

สภาพการแข่งขันของสวนสัตว์นครราชสีมา

สถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นคู่แข่งของสวนสัตว์ในรูปแบบเดียวกันนั้นปัจจุบันยังไม่พบ แต่มีแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถแย่งส่วนแบ่งนักท่องเที่ยวจากสวนสัตว์ได้ คือ ห้างสรรพสินค้า เช่น The Mall โคราช เป็นต้น เนื่องจากสภาพอากาศของจังหวัดนี้หน้าร้อนอากาศจะร้อน ดังนั้น ประชาชนจึงนิยมไปใช้บริการที่ห้างสรรพสินค้ามาก เพราะภายในอาคารมีเครื่องปรับอากาศ

4. สวนสัตว์สงขลา

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยได้เปิดดำเนินการสวนสัตว์แห่งใหม่ประจำภูมิภาคที่จังหวัดสงขลา เพื่อให้เป็นสวนสัตว์ประจำภาคใต้ของประเทศไทย ทั้งนี้ให้เป็นไปตามพันธกิจหลักขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย โดยพิจารณาเห็นว่าจังหวัดสงขลาเป็นศูนย์กลางของการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้เชื่อมโยงยุทธศาสตร์การพัฒนาในหลายด้านตั้งแต่ด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านการเมือง และด้านศาสนา เป็นต้น ฉะนั้นสวนสัตว์สงขลาจึงเป็นหน่วยงานภาครัฐที่เป็นกลไกสำคัญในการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาในรูปแบบบูรณาการที่นำเอากลยุทธ์ของการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นกลยุทธ์หลักนำในการเข้าถึงชุมชนด้วยการเปลี่ยนแปลงแนวคิด สร้างค่านิยม ความรู้ความเข้าใจของผู้คนในสังคมให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ที่จะนำไปสู่การใช้ปัญญาในการดำเนินชีวิตอย่างมีเหตุผล จึงได้จัดตั้งขึ้นตามมติรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2532 บนพื้นที่ 911 ไร่ มีสัตว์จำนวน 1,104 ตัว

สภาพการแข่งขันของสวนสัตว์สงขลา

- ด้านสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นคู่แข่งของสวนสัตว์ ในรูปแบบเดียวกันนั้นยังไม่พบอย่างเป็นรูปธรรม มีแต่แหล่งช้อปปิ้ง ที่มีชื่อเสียงและนักท่องเที่ยวโดยส่วนใหญ่ไปเที่ยว คือ ตลาดจำหน่ายสินค้าที่อำเภอหาดใหญ่ ซึ่งห่างจากจังหวัดสงขลา 30 กิโลเมตร
- ด้านสถานการณ์ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ อยู่ในสถานะที่ไม่เอื้อต่อการท่องเที่ยว สวนสัตว์สงขลา ควรปรับกลยุทธ์ด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนในจังหวัดสงขลาให้มาใช้บริการเพิ่มมากขึ้น โดยเน้นกลุ่มเป้าหมายไปที่สถาบันการศึกษา โรงเรียนทุกระดับ และหน่วยราชการ ภาครัฐกิจและเอกชน

5. สวนสัตว์ขอนแก่น

การลงนามจัดตั้งอุทยานสัตว์ป่าเขาสวนกวางนี้เกิดจากการผลักดันของนายสุวิทย์ คุณกิตติ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับกรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช องค์การสวนสัตว์และจังหวัดขอนแก่นร่วมลงนามจัดตั้งสวนสัตว์บนภูเขาสวนกวาง อ.เขาสวนกวาง จ. ขอนแก่น ในพื้นที่ 4,696 ไร่ อยู่ในพื้นที่ 2 แห่งรวมกัน คือ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ เขาสวนกวาง อ.เขาสวนกวาง คาบเกี่ยวกับพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ อ.โนนสะอาด จ.อุดรธานี ใช้งบประมาณ 2,500 ล้านบาท โดยโครงการดังกล่าวเริ่มก่อสร้างในปี 2552 สวนสัตว์แห่งนี้ถือเป็นสวนสัตว์ที่ครบวงจรที่สุดในประเทศไทย และได้ทำพิธีเปิดสวนสัตว์เขาสวนกวางไปเมื่อวันที่ 9 มกราคม 2553 ปัจจุบันได้เปลี่ยนชื่อเป็นสวนสัตว์ขอนแก่น และเปิดให้บริการอย่างเป็นทางการ โดยเก็บค่าบัตรเข้าชมเมื่อเดือนมิถุนายน 2556

พื้นที่สวนสัตว์ฯ แบ่งออกเป็นสองส่วน คือ ส่วนที่เป็นสวนสัตว์ และส่วนที่เป็นการศึกษา โดยจะเป็นอุทยานการเรียนรู้ อนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าหายาก เป็นศูนย์วิจัยเพาะเลี้ยง เป็นได้ทั้งแหล่งการศึกษา การท่องเที่ยวในรูปแบบจวนภักย์ (จึงเกิด ปาร์ค) โดยยึดหลักการป่าชุมชนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงให้คนอยู่กับ ป่าได้และมีส่วนร่วมเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจการท่องเที่ยว ลงทุน การจ้างงานในท้องถิ่น เป็นการขยายโอกาส การเรียนรู้ทรัพยากรธรรมชาติและสัตว์ป่า ไปสู่นักเรียน นักศึกษาและประชาชนในภูมิภาคอีสานตอนบน ซึ่งเป็นภารกิจหลักในการท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของจังหวัดขอนแก่นและ จังหวัดอุดรธานี โดยการบริหารจัดการในรูปแบบสวนสัตว์เปิด ในลักษณะอุทยานสัตว์ป่า (Adventure Park) รวมถึงกิจกรรม เสริมอื่นๆ ได้แก่การเดินป่าศึกษาธรรมชาติ ค่ายเรียนรู้เยาวชน เป็นต้น

การดำเนินงานของสวนสัตว์ที่ผ่านมา และสามารถเปิดให้ชมส่วนจัดแสดงสัตว์ Zoo Zone ได้แก่งานก่อสร้างระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน อาคารบริการต่าง ๆ และรูปแบบการให้บริการของสวนสัตว์ จะเป็นแบบลักษณะสวนสัตว์ปิดไม่สามารถนำรถยนต์เข้าไปเที่ยวชมได้ ซึ่งสวนสัตว์ได้จัดเตรียมไว้บริการ คือ รถออดิโอแตรัม รถจักรยานบริการ รถกอล์ฟบริการ และการเดินชมสัตว์ตามเส้นทาง ซึ่งมีสัตว์ที่จัดแสดงทั้งหมด 118 ชนิด ประมาณ 1,155 ตัว ประกอบไปด้วย สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม สัตว์ปีก และสัตว์เลื้อยคลาน และมีการก่อสร้างส่วนจัดแสดงสัตว์ต่างให้มีความกว้างใหญ่เปรียบเสมือนสัตว์ได้อยู่ในถิ่นที่อยู่อาศัยเดิมของเขา เช่น ส่วนจัดแสดงสัตว์แอฟริกาส่วนจัดแสดงส่วนจัดแสดงโชว์ความสามารถของแมวน้ำ สัตว์จากหมู่เกาะ มาดากัสการ์ ส่วนจัดแสดงกรงนกใหญ่ ส่วนจัดแสดงอาณาจักรลิงใหญ่ ส่วนจัดแสดงแรดขาว ส่วนจัดแสดง

สิงโตขาว ส่วนจัดแสดงเสือโคร่งอินโดจีนีส ส่วนจัดแสดงสิงโต ส่วนจัดแสดงเสือขาว ส่วนจัดแสดงฮิปโปแคระ ส่วนจัดแสดงจระเข้ ส่วนจัดแสดง เมียร์แคท ส่วนจัดแสดงอาณาจักรแร้ง นกกาบบัว และโดยเฉพาะสัตว์ในตระกูลกวาง เป็นการนำมาจัดแสดงในพื้นที่ที่กว้างขวาง และรวมกันอยู่เป็นฝูงขนาดใหญ่ อยู่อย่างธรรมชาติให้สอดคล้องกับประวัติความเป็นมาของภูเขาแสน กวาง ซึ่งเคยมีกวางนานาสายพันธุ์มากมายนับแสนตัว ภายใต้อัตลักษณ์ของสวนสัตว์ขอนแก่น หรือ "THE LAND OF DEER"

สภาพการแข่งขันของสวนสัตว์ขอนแก่น

สถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นคู่แข่งของสวนสัตว์ ในรูปแบบเดียวกันนั้นปัจจุบันยังไม่พบ แต่มีแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถแย่งส่วนแบ่งนักท่องเที่ยวจากสวนสัตว์ได้ คือ ห้างสรรพสินค้า พิชญ์ภัณฑ์

6. สวนสัตว์อุบลราชธานี

สวนสัตว์อุบลราชธานี เปิดให้บริการอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2556 องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ได้รับพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติดงฟ้าห่วนจำนวน 1,217 ไร่ บริเวณตำบลขามใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ห่างจากตัวจังหวัด 12 กิโลเมตร โดยความโดดเด่นของสวนสัตว์แห่งนี้คือ ได้วางรูปแบบของสวนสัตว์อุบลราชธานีให้เป็นเอกลักษณ์ของภูมิทัศน์เป็น Jungle Park คือ การนำสวนสัตว์เข้ามาผสมผสานกับความสมบูรณ์ของป่าไม้ภายในพื้นที่ รวมถึงใช้การอนุรักษ์และหาประโยชน์จากสภาพป่าแบบระมัดระวังและรอบคอบไม่มีการเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ป่าและลดการทำลายสภาพพื้นที่เดิมให้มากที่สุด อีกทั้งในบริเวณพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติดงฟ้าห่วน เป็นแหล่งอนุรักษ์ต้นยางนากว่า 300 ต้น ซึ่งเป็นพันธุ์ไม้ประจำจังหวัดอุบลราชธานี

ทั้งนี้ องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ไม่ได้มุ่งหวังให้สวนสัตว์อุบลราชธานี เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจศึกษาเรียนรู้ทางธรรมชาติของประชาชนทั่วไปเท่านั้น หากแต่ยังมีแผนพัฒนาสวนสัตว์แห่งนี้ให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่สมบูรณ์แบบเป็นศูนย์วิจัยและเพาะขยายพันธุ์สัตว์ป่าศูนย์เรียนรู้ด้านพฤกษศาสตร์ เพื่อรองรับการท่องเที่ยวในปัจจุบันและเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวอนุภาคลุ่มน้ำโขงในอนาคต

สภาพการแข่งขันของสวนสัตว์อุบลราชธานี

สถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นคู่แข่งของสวนสัตว์ในรูปแบบเดียวกันนั้นปัจจุบันยังไม่พบ แต่มีแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถแย่งส่วนแบ่งนักท่องเที่ยวจากสวนสัตว์ได้ คือ ห้างสรรพสินค้า พิชญภัณฑ์ หากเปรียบเทียบสัดส่วนจำนวนผู้เข้าใช้บริการสวนสัตว์ทั้ง 7 แห่งในความรับผิดชอบขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย นั้น พบว่ามีจำนวนผู้เข้าใช้บริการสวนสัตว์ดุสิตเป็นสัดส่วนมากที่สุด สาเหตุเนื่องจากสวนสัตว์ดุสิตเป็นสวนสัตว์ที่มีทำเลที่ตั้งใจกลางเมือง สามารถเดินทางมาได้สะดวกเพราะมีการคมนาคมที่เอื้ออำนวยประกอบกับเป็นพื้นที่ ซึ่งมีจำนวนประชากร ในพื้นที่เป็นจำนวนมาก รองลงมาได้แก่สวนสัตว์นครราชสีมา และสวนสัตว์เชียงใหม่ตามลำดับ ซึ่งถือเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศให้ความสนใจที่จะบริการและเที่ยวชมอย่างต่อเนื่อง

7. โครงการคชอาณาจักร จังหวัดสุรินทร์

เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่อนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นและวิถีชีวิตของชาวกำยจึงเป็นที่มาของตำนานมนุษย์กับช้างก่อสร้างขึ้นเพื่อช่วยเหลือช้างเร่ร่อนที่เป็นปัญหาในปัจจุบัน พระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ โปรดให้มีการดูแลและอนุรักษ์พันธุ์ช้างไทยเนื่องจากช้างเป็นสัตว์สำคัญคู่บ้านคู่เมือง และเป็นสัญลักษณ์ของชาติ ควรได้รับความคุ้มครองให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ดำเนินการให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวรูปแบบอนุรักษ์ธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่นและเป็นหมู่บ้านช้างที่ใหญ่ที่สุดในโลก

สถิติจำนวนผู้ใช้บริการสวนสัตว์ทั้ง 6 แห่งขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

สถิติจำนวนผู้เข้าชมสวนสัตว์ ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ประจำปีงบประมาณ 2563-2566					
โดยมีจำนวนผู้เข้าชมสวนสัตว์ทั้ง 6 สวนสัตว์ ดังนี้					
หน่วย : คน					
ลำดับที่	หน่วยงาน	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566 9 เดือน (ค.ค.65-มิ.ย.66)
1	สวนสัตว์เปิดเขาเขียว	759,851	497,742	943,526	673,972
2	สวนสัตว์เชียงใหม่	487,592	240,996	422,805	470,803
3	สวนสัตว์นครราชสีมา	744,537	474,369	772,862	681,652
4	สวนสัตว์สงขลา	351,068	121,730	279,199	208,686
5	สวนสัตว์อุบลราชธานี	289,935	192,042	267,688	201,970
6	สวนสัตว์ขอนแก่น	448,241	237,626	414,169	404,238
	รวม	3,081,224	1,764,505	3,100,249	2,641,321

ข้อมูล ณ วันที่ 3 กรกฎาคม 2566

สำนักบริหารแผนยุทธศาสตร์ องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

3. ประสิทธิภาพการ/ลักษณะการประกอบกิจการ

พิจารณาสถานะและบทบาทการดำเนินงานให้เหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป พัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้ควบคู่กับอนุรักษ์และสร้างความตระหนักในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้แก่ชุมชนและประชาชน รวมถึงบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ให้เกิดมูลค่าทางสังคมและเศรษฐกิจ

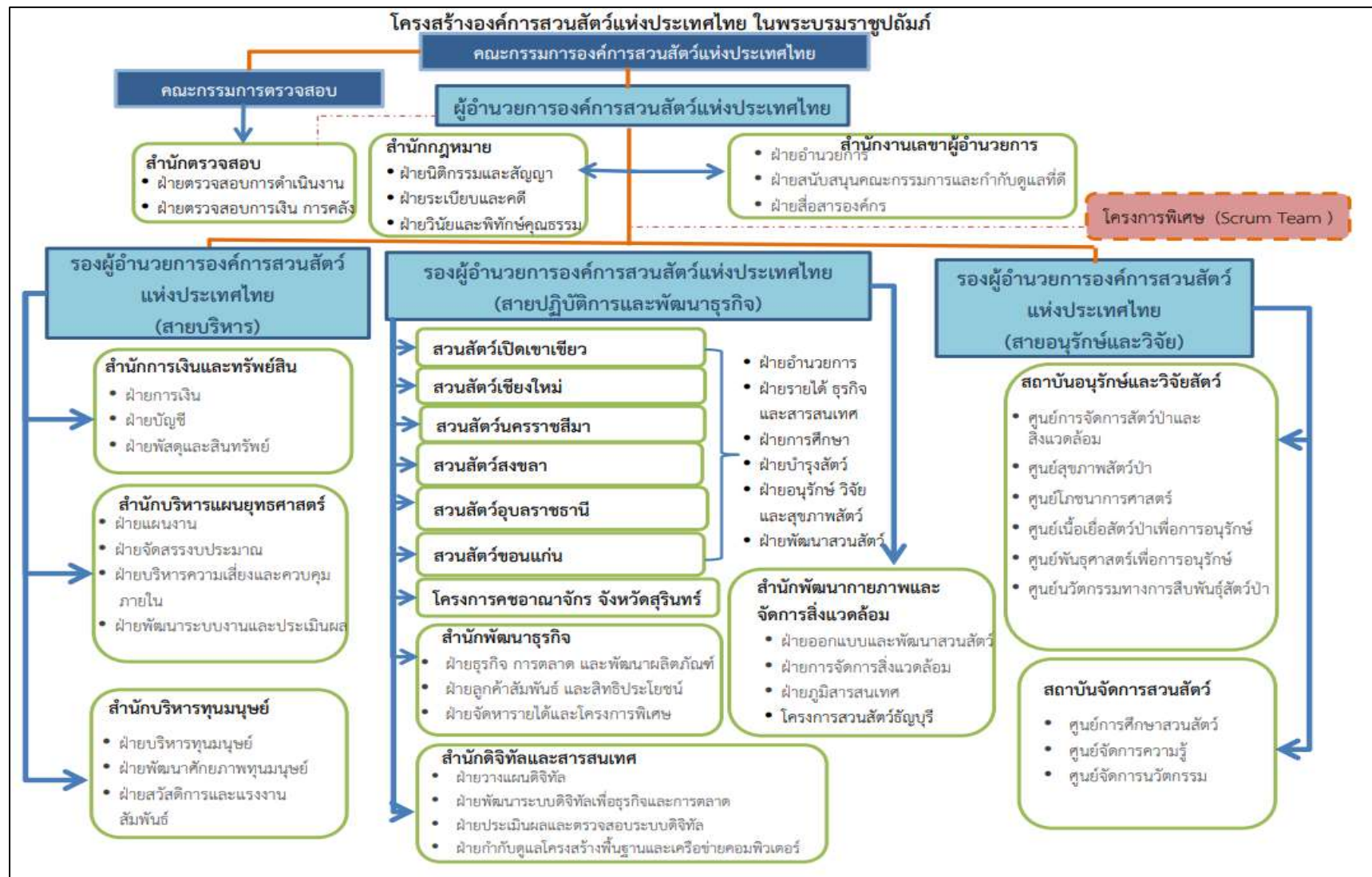
4. โครงสร้างและอัตรากำลัง

โครงสร้างขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ประกอบด้วยคณะกรรมการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย มีประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าหกคนแต่ไม่เกินเก้าคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้ง โดยให้อำนาจการเป็นกรรมการและเลขานุการ

ทั้งนี้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการและการดำเนินงานองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

สำหรับการบริหารขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ประกอบด้วยผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย และรองผู้อำนวยการฯ จำนวน 3 คน ได้แก่ รองผู้อำนวยการ (สายบริหาร) รองผู้อำนวยการ (สายปฏิบัติการและพัฒนาธุรกิจ) และรองผู้อำนวยการ (สายอนุรักษ์และวิจัย) ทำหน้าที่ช่วยกำกับดูแลทั้งในส่วนกลาง จำนวน 11 หน่วยงาน ประกอบด้วย สำนักตรวจสอบ สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการผู้ว่าราชการ สำนักการเงินและทรัพย์สิน สำนักบริหารแผนยุทธศาสตร์ สำนักพัฒนากายภาพ และจัดการสิ่งแวดล้อม สำนักพัฒนาธุรกิจ สำนักดิจิทัลและสารสนเทศ สำนักบริหารทุนมนุษย์ สถาบันจัดการ สวนสัตว์ สถาบันอนุรักษ์และวิจัยสัตว์ และสวนสัตว์ภูมิภาค จำนวน 7 หน่วยงาน ประกอบด้วย สวนสัตว์เปิด เขาเขียว สวนสัตว์เชียงใหม่ สวนสัตว์นครราชสีมา สวนสัตว์สงขลา สวนสัตว์อุบลราชธานี สวนสัตว์ขอนแก่น และโครงการคชอาณาจักร จังหวัดสุรินทร์

หน่วยงานภายใต้กำกับดูแล

ชื่อหน่วยงานระดับสำนัก	ชื่อย่อ
1. สำนักตรวจสอบ	สตส.
2. สำนักกฎหมาย	สกม.
3. สำนักงานเลขาธิการผู้อำนวยการ	สลอ.
4. สำนักการเงินและทรัพย์สิน	สงท.
5. สำนักบริหารแผนยุทธศาสตร์	สบย.
6. สำนักพัฒนากายภาพและการจัดการสิ่งแวดล้อม	สพส.
7. สำนักบริหารทุนมนุษย์	สบท.
8. สถาบันจัดการสวนสัตว์	สบจ.
9. สำนักพัฒนาธุรกิจ	สพธ.
10. สำนักดิจิทัลและสารสนเทศ	สสส.
11. สถาบันอนุรักษ์และวิจัยสัตว์	สอว.
ชื่อหน่วยงานระดับสวนสัตว์	
1. สวนสัตว์เปิดเขาเขียว	สขข.
2. สวนสัตว์เชียงใหม่	สขม.
3. สวนสัตว์นครราชสีมา	สนม.
4. สวนสัตว์สงขลา	สสข.
5. สวนสัตว์อุบลราชธานี	สอบ.
6. สวนสัตว์ขอนแก่น	สขก.
7. คชอาณาจักร จ.สุรินทร์	สสร.
อัตรากำลัง	
พนักงาน/ลูกจ้าง	จำนวน (คน)
- พนักงาน	1,030
- ลูกจ้าง	445
รวม	1,475

**จำนวนอัตรากำลังบุคลากรองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย
ในภาพรวม (ผู้บริหาร/พนักงาน/ลูกจ้าง)
ณ วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๖**

สรุปจำนวนอัตรากำลังองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย								
ข้อมูล ณ วันที่ 5 กรกฎาคม 2566								
สังกัด	อัตรากำลังพนักงาน ณ ปัจจุบัน			จำนวนลูกจ้างองค์การ			ลูกจ้าง โครงการ	รวมบุคลากร
	ตามโครงสร้าง	บพพ.พว.ภส.	รวมทั้งสิ้น	รายเดือน	รายวัน	รวม		
วอเนอ.อศส.แห่งประเทศไทย (วอเนอ.อศส.)	3	-	3	-	-	0	-	3
สำนักตรวจสอบ (สศส.)	12	-	12	-	-	0	-	12
สำนักกฎหมาย (สภม.)	7	-	7	-	-	0	-	7
สำนักแผนและข้อมูลงานการ (สพอ.)	15	13	28	-	1	1	-	29
สำนักการเงินและพัสดุ (สพท.)	14	3	17	-	-	0	-	17
สำนักบริหารแผนยุทธศาสตร์ (สพธ.)	15	-	15	-	-	0	-	15
สำนักพัฒนากาชาดและจัดการสิ่งแวดล้อม (สพส.)	28	17	45	-	-	0	-	45
สถาบันอนุรักษ์สัตว์ป่า (สอว.)	33	-	33	-	-	0	4	37
สำนักพัฒนากาชาด (สพธ.)	12	-	12	-	1	1	0	13
สำนักจัดซื้อและบริหารพัสดุ (สสส.)	13	-	13	-	1	1	0	14
สำนักบริหารแผนยุทธศาสตร์ (สพธ.)	16	-	16	-	-	0	0	16
สถาบันจัดการสวนสัตว์ (สบจ.)	17	-	17	-	-	0	0	17
รวมส่วนกลาง	105	33	218	0	3	3	4	225
สวนสัตว์เปิดเขาเขียว (สชข.)	219	8	221	52	22	74	8	303
สวนสัตว์เชียงใหม่ (สขม.)	160	-	160	31	16	47	2	209
สวนสัตว์นครราชสีมา (สขม.)	143	19	162	21	8	29	2	193
สวนสัตว์สงขลา (สชข.)	114	3	117	42	41	83	2	202
สวนสัตว์อุบลราชธานี (สอบ.)	56	-	56	29	32	61	0	117
สวนสัตว์ขอนแก่น (สขก.)	83	-	83	42	60	102	4	189
โครงการคชอาณาจักร จังหวัดสุรินทร์ (สสร.)	13	-	13	7	7	14	10	37
รวม	967	63	1,030	224	189	413	32	1,475
						445		
หมายเหตุ								
1. ผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย จำนวน 1 อัตรา เป็นการจ้างบริหารตามสัญญาจ้าง								
2. ข้อมูลลูกจ้างมาจากใน HRS ณ วันที่ 5 กรกฎาคม 2566								

ส่วนที่ 3

การจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan Development)

1. กระบวนการวางแผนปฏิบัติการ

ในการแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ (Strategic Deployment Deployment) องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ได้ถ่ายทอดสู่การปฏิบัติผ่านการจัดทำแผนงาน/โครงการสำคัญและงบประมาณที่มีการกำหนดผ่านตัวชี้วัดและเป้าหมายให้สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน (Alignment) กับตัวชี้วัดขององค์กร และรองรับในทุกกลยุทธ์ เพื่อให้มั่นใจว่ากลยุทธ์ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้จะบรรลุผลสำเร็จ

2. การวิเคราะห์ความเสี่ยงของแผนปฏิบัติการ

ความเสี่ยง หมายถึง โอกาส/เหตุการณ์ ที่ไม่พึงประสงค์ ที่อาจส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานทำให้เป้าประสงค์เปลี่ยนแปลงไป หรืออาจทำให้เกิดความเสียหายทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็น ตัวเงิน ดังนั้น องค์การจึงจำเป็นต้องวิเคราะห์และบริหารความเสี่ยงตามกระบวนการมาตรฐาน โดยกระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงในระดับแผนปฏิบัติการและกระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงระดับองค์กร จำเป็นต้องมีความสอดคล้องกันโดยใช้ระดับความเสี่ยงของแผนปฏิบัติการเป็นปัจจัยนำเข้าในการวิเคราะห์ ความเสี่ยงระดับองค์กร การวิเคราะห์ความเสี่ยงของแผนปฏิบัติการ มีการวิเคราะห์ภายใต้องค์ประกอบ 5 ด้าน คือ

1. สภาพแวดล้อมการควบคุม
2. การประเมินความเสี่ยง
3. กิจกรรมการควบคุม
4. สารสนเทศและการสื่อสาร
5. การติดตามประเมินผล

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย แบ่งความเสี่ยงออกเป็น 4 ประเภท ตามกรอบการบริหาร ความเสี่ยงของ COSO ดังนี้

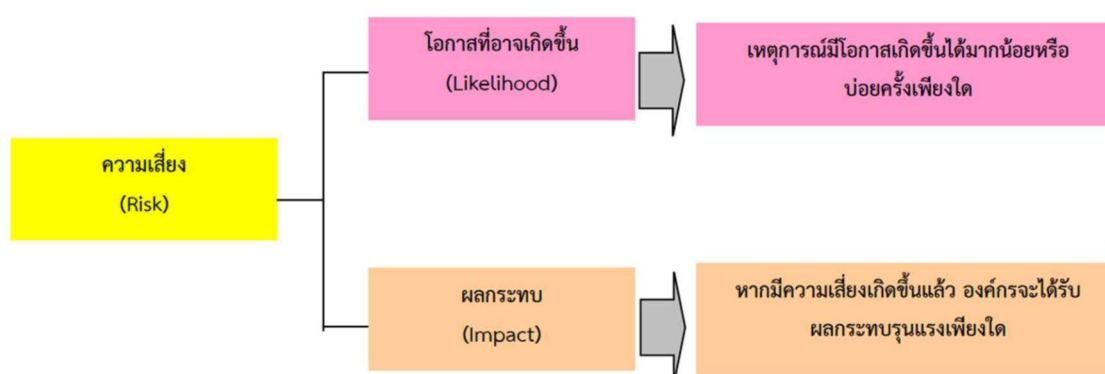
1) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risks : S) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนด แผนกลยุทธ์ แผนดำเนินงานที่นำไปปฏิบัติไม่เหมาะสมหรือไม่สอดคล้องกับปัจจัยภายในและสภาพแวดล้อม ภายนอก อันส่งผลกระทบต่อการบรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจหรือสถานะขององค์กร

2) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risks : O) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจาก การดำเนินงานทุกขั้นตอนโดยครอบคลุมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ อุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือแม้แต่บุคลากรในการปฏิบัติงาน

3) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risks : F) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามแผน งบประมาณถูกตัด งบประมาณที่ได้รับไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ของภารกิจที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้การจัดสรรไม่เพียงพอ

4) ความเสี่ยงด้านกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ (Compliance Risks : C) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้

การประเมินความเสี่ยง เป็นขั้นตอนที่ดำเนินการต่อจากการระบุความเสี่ยง คือ เริ่มจากการพิจารณาความเสี่ยงที่มีอยู่ก่อนการควบคุมใด ๆ แล้วทำการประเมินระดับนัยสำคัญของโอกาสเกิดความเสี่ยงหรือความรุนแรงของผลกระทบจากความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้น หากมีการเก็บรวบรวมสถิติและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบจากความเสี่ยงที่เคยเกิดขึ้นก็สามารถประเมินเป็นมูลค่า ที่ชัดเจนได้ โดยทั่วไปการประเมินความเสี่ยง ประกอบด้วย 2 มิติ ดังนี้

ระดับความรุนแรง	โอกาสเกิด	คะแนน
สูงมาก	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นภายใน 1 เดือน/ครั้ง	5
สูง	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นภายใน 3 เดือน/ครั้ง	4
ปานกลาง	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นภายใน 6 เดือน/ครั้ง	3
น้อย	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นภายใน 9 เดือน/ครั้ง	2
น้อยมาก	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นภายใน 12 เดือน/ครั้ง หรือมากกว่า 12 เดือน/ครั้ง	1

การประเมินผลกระทบที่จะเกิดจากความเสี่ยง คือ การพิจารณาถึงมูลค่าความเสียหายหรือความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ได้รับเมื่อความเสี่ยงเกิดผลขึ้นทั้งในมิติด้านการเงิน (Finance) และไม่ใช่ด้านการเงิน (Non-Finance) โดยใช้ตารางการคิดค่าคะแนนระดับความรุนแรงของมูลค่าความเสียหายหรือผลกระทบประกอบการพิจารณา ดังนี้

ระดับความรุนแรง	โอกาสเกิด	คะแนน
สูงมาก	ความคืบหน้าในการดำเนินโครงการ <60	5
สูง	ความคืบหน้าในการดำเนินโครงการ >=60	4
ปานกลาง	ความคืบหน้าในการดำเนินโครงการ >=70	3
น้อย	ความคืบหน้าในการดำเนินโครงการ >=80	2
น้อยมาก	ความคืบหน้าในการดำเนินโครงการ >=90	1

การประเมินค่าระดับของความเสี่ยง ผู้ที่รับผิดชอบต่อความเสี่ยงที่ค้นพบแล้ว สามารถคำนวณหาค่าระดับความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ หรือการประเมินระดับค่าของความเสี่ยงได้ตามสูตรดังต่อไปนี้

ค่าระดับความเสี่ยง = ค่าคะแนนของโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง X ค่าคะแนนของผลกระทบจากความเสียหายที่เกิดขึ้น

$$= \text{Likelihood} \times \text{Impact}$$

ค่าระดับความเสี่ยงของแต่ละปัจจัยเสี่ยงที่คำนวณ ได้ตามวิธีข้างต้น จะถูกนำมาใช้เพื่อจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงที่มีต่องานหรือแผนงาน ซึ่งจะช่วยให้ผู้รับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยงสามารถเลือกความเสี่ยงขึ้นมาจัดการได้ตามลำดับความรุนแรง ความเสี่ยงที่มีค่าระดับความเสี่ยงสูงควรจัดการก่อนความเสี่ยงที่มีค่าระดับความเสี่ยงต่ำ

ตารางจัดระดับความเสี่ยง (Risk Matrix)

ค่าคะแนนผลกระทบ จากความเสี่ยง (Impact)	5	5 (1x5)	10 (2x5)	15 (3x5)	20 (4x5)	25 (5x5)
	4	4 (1x4)	8 (2x4)	12 (3x4)	16 (4x4)	20 (5x4)
	3	3 (1x3)	6 (2x3)	9 (3x3)	12 (4x3)	15 (5x3)
	2	2 (1x2)	4 (2x2)	6 (3x2)	8 (4x2)	10 (5x2)
	1	1 (1x1)	2 (2x1)	3 (3x1)	4 (4x1)	5 (5x1)
		1	2	3	4	5

ระดับความเสี่ยง พิจารณาจากความสัมพันธ์ของระดับผลกระทบและระดับโอกาสที่จะเกิด โดยนำค่าระดับมาคูณกันและแสดงเป็นตารางตำแหน่งความเสี่ยง ซึ่งจะใช้วิธีการนำค่าระดับผลกระทบและระดับโอกาสที่จะเกิดมาคูณกันดังภาพ กรณีที่พบว่ามีความเสี่ยงหลายปัจจัยเกิดขึ้นภายในงานเดียวกัน การใช้ตารางจัดระดับของความเสี่ยงอาจช่วยให้ผู้รับผิดชอบความเสี่ยงพิจารณาเลือกความเสี่ยงที่จะต้องบริหารจัดการได้ง่ายขึ้นการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและแผนดำเนินการ/โครงการมาตรฐาน COSO 2017 และเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจด้านการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน เป็นปัจจัยนำหลักในการจัดทำบริหารความเสี่ยงของแผนปฏิบัติการ โดยมีขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

1. ระบุกิจกรรม/ขั้นตอนหลักที่สำคัญของแผนปฏิบัติการ โดยระบุตัวชี้วัดผลงานที่แสดงให้เห็นถึงผล/แนวโน้มของตัวชี้วัด และพิจารณาเลือกกิจกรรมที่สำคัญที่สุดของแผนปฏิบัติการ เช่น กิจกรรมที่มีค่าน้ำหนักมากที่สุด หรือกิจกรรมที่มีผลผลิตตรงกับเป้าหมายของแผนงานหรือตัวแปรสำคัญต่อการบรรลุเป้าหมายของแผนงาน ซึ่งหากกิจกรรมเหล่านี้ไม่เป็นไปตามแผนอาจนำไปสู่ความล้มเหลวของแผนปฏิบัติการ

2. วิเคราะห์ขั้นตอนงานหลักที่สำคัญเพื่อลำดับเหตุการณ์ โดยวิเคราะห์ลำดับขั้นตอน/กิจกรรมย่อย และผู้เกี่ยวข้องทั้งในและนอกองค์กรในแต่ละขั้นตอน ซึ่งจะนำไปสู่การวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในแต่ละขั้นตอน

3. ระบุเหตุการณ์ที่อาจก่อให้เกิดสถานการณ์ความเสี่ยง เมื่อวิเคราะห์ลำดับขั้นตอน/กิจกรรมย่อย และผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกองค์กรในแต่ละขั้นตอนแล้ว จะนำไปสู่การระบุเหตุการณ์ที่อาจเป็นความเสี่ยงทำให้แผนปฏิบัติการไม่เป็นไปตามแผนและส่งผลกระทบต่อองค์กร โดยพิจารณาจากเหตุการณ์ในอดีตและการคาดการณ์ในอนาคต

4. ประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยง โดยเริ่มจากการพิจารณาทั้งด้านโอกาส (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) ของปัจจัยเสี่ยงนั้น ๆ โดยใช้ฐานข้อมูลในอดีต การคาดการณ์ในอนาคตหรือมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน คณะกรรมการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ประกอบการประเมินระดับความรุนแรงแต่ละปัจจัยเสี่ยง เมื่อนำโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) มาวิเคราะห์ในตารางกำหนดระดับความเสี่ยง จะทำให้ได้ค่าระดับความเสี่ยงก่อนบริหารความเสี่ยง

3. กระบวนการจัดสรรทรัพยากร

การจัดสรรทรัพยากรเป็นกระบวนการจัดระเบียบทรัพยากรสินขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย สำหรับกิจกรรมและการดำเนินการต่าง ๆ การดำเนินการจัดสรรทรัพยากรถือเป็นขั้นตอนสำคัญในการจัดการโครงการ เพราะเป็นการสนับสนุนที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ การจัดสรรทรัพยากรในการจัดการโครงการมีความสำคัญ เนื่องจากเป็นวิธีจัดระเบียบและวางแผนโครงการ การเตรียมแผนสำหรับกิจกรรมล่วงหน้าจะช่วยให้มั่นใจได้ว่าการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

1. เกณฑ์การพิจารณา

ลำดับที่	รายการ		
	สอดคล้องกับยุทธศาสตร์	☐ ทางตรง	☐ ทางอ้อม
	ความพร้อมทางกายภาพ	☐ พร้อม	☐ ไม่พร้อม
	ความพร้อมทางเทคนิค	☐ พร้อม	☐ ไม่พร้อม
	ความพร้อมของบุคลากร	☐ พร้อม	☐ ไม่พร้อม
	การควบคุมภายในและการประเมินความเสี่ยง	☐ มี	☐ ไม่มี

หมายเหตุ

1. สอดคล้องกับยุทธศาสตร์

- ทางตรง หมายถึง สามารถตอบตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ได้โดยตรง
- ทางอ้อม หมายถึง เป็นโครงการสนับสนุนโครงการอื่น ๆ เพื่อสนองตอบ

ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์

2. ความพร้อมทางกายภาพ เช่น ความพร้อมของสถานที่ ระบบสาธารณูปโภค ที่

พร้อมสนับสนุนโครงการดังกล่าว

3. ความพร้อมทางเทคนิค เช่น มีเทคโนโลยีที่สามารถรองรับความต้องการของ

เป้าหมายโครงการ

4. ความพร้อมของบุคลากร เช่น มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเพียงพอในการ

ดำเนินโครงการ

5. การควบคุมภายในและการประเมินความเสี่ยง มีการประเมินควบคุมภายในและ

การประเมินความเสี่ยงในแต่ละกิจกรรมของโครงการ

หากลำดับที่ 2-5 ไม่มีความพร้อมหรือไม่มี จะไม่ได้รับการพิจารณา

2. ประเมินสภาพการเงินขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย หากค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารต่อประมาณการรายได้ 16% และผ่านการคัดกรองตาม ข้อ 1. แล้ว สามารถดำเนินการได้ทุกโครงการแต่หากไม่เพียงพอ ให้ประเมินเรียงตามลำดับต่อไปนี้

- 2.1 โครงการที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายโดยตรง
- 2.2 โครงการที่มีผลประโยชน์ที่เป็นตัวเงิน หาด ต้นทุนที่เป็นตัวเงินแล้วมีค่า มากกว่า 1
- 2.3 โครงการที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยและพัฒนา
- 2.4 โครงการที่มีผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน/ภายนอก และภาพลักษณ์องค์กร

4. การถ่ายทอดยุทธศาสตร์นำไปปฏิบัติ

ในการแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ (Strategic Deployment Deployment) องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ได้เชื่อมโยงวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์กับแผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map) ผ่านตัวชี้วัดระดับองค์กรและถ่ายทอดสู่การปฏิบัติผ่านการจัดทำโครงการและงบประมาณที่มีการกำหนดผ่านตัวชี้วัดและเป้าหมายให้สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน (Alignment) กับตัวชี้วัดขององค์กร และรองรับในทุกกลยุทธ์ เพื่อให้มั่นใจว่ากลยุทธ์ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้จะบรรลุผลสำเร็จ

หัวข้อ	ช่องทาง	ความถี่	ผู้รับผิดชอบ
1. แผนวิสาหกิจและแผนปฏิบัติการประจำปี	- เว็บไซต์ - Line กลุ่มภายในองค์กร - หนังสือแจ้งเวียน - จัดสัมมนาเผยแพร่	ปีละครั้ง	สำนักบริหารแผนยุทธศาสตร์
2. การติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ	- เว็บไซต์ - Application - หนังสือแจ้งเวียน - จัดสัมมนาเผยแพร่	อย่างน้อยไตรมาสละครั้ง	สำนักบริหารแผนยุทธศาสตร์
3. การเผยแพร่ข่าวสารทางด้านนโยบายและแผน	- เว็บไซต์ - Line กลุ่มภายในองค์กร - หนังสือแจ้งเวียน	อย่างน้อยไตรมาสละครั้ง	สำนักบริหารแผนยุทธศาสตร์

5. กระบวนการคาดการณ์ผลการดำเนินงาน

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย สามารถคาดการณ์ผลการดำเนินงานได้โดยใช้ผลการดำเนินงานของไตรมาส 3 ร่วมกับทิศทางการดำเนินงานปัจจุบัน เพื่อให้การคาดการณ์ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด

6. การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

การถ่ายทอดแผนปฏิบัติการไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องมีการติดตาม ประเมินผล รายงานผลของการนำแผนวิสาหกิจไปปฏิบัติ เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบถึงความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรค และผลกระทบที่เกิดขึ้น ซึ่งจะทำให้ผู้รับผิดชอบใช้เป็นเครื่องมือในการปรับปรุงการวางแผน และสามารถบริหารจัดการแผนงาน/โครงการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลการรายงานที่สามารถวัดผลงานของการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1. วัตถุประสงค์ในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

1.1 เพื่อติดตามความก้าวหน้าและประเมินความสำเร็จ ตลอดจนผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามแผนวิสาหกิจฯ พร้อมรายงานผลต่อผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

1.2 เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด เป้าหมายและกลยุทธ์ รวมถึงการปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินงานให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปและเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนวิสาหกิจฯ ฉบับถัดไป

2. ขอบเขตของการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

2.1 การติดตามและประเมินผล การติดตามความก้าวหน้าและการประเมินผลระดับยุทธศาสตร์ของแผนวิสาหกิจ เป็นการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานและการประเมินความสำเร็จ ตลอดจนผลกระทบที่เกิดขึ้นตามเป้าประสงค์ของแต่ละยุทธศาสตร์ ดังนี้

(1) การติดตามความก้าวหน้า เป็นการประมวลผลการดำเนินงานของหน่วยงานสามารถดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนและเป้าหมายที่กำหนด

(2) การประเมินผลยุทธศาสตร์ เป็นการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของยุทธศาสตร์ที่เกิดขึ้นจริงทั้งด้านประสิทธิผลและประสิทธิภาพกับเกณฑ์หรือตัวชี้วัดความสำเร็จ

2.2 การรายงานผล มีการรายงานผลการดำเนินงานอย่างน้อยไตรมาสละครั้ง และรายงานผลการดำเนินงานปีละครั้ง เพื่อติดตามผลการดำเนินงานในแต่ละยุทธศาสตร์ ปัญหา/อุปสรรคของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ขององค์กร ซึ่งจะนำผลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดทำแผนและถ่ายทอดสู่การปฏิบัติในปีถัดไป

ส่วนที่ 4

การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายการบรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยม

ในการจัดทำแผนปฏิบัติการ พ.ศ. 2567 ได้มีการทบทวนวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย เพื่อจัดทำกรอบทิศทางการดำเนินงาน ซึ่งเป็นผลมาจากการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยนำเข้า รวมถึงทิศทางและนโยบายของคณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูงขององค์กร โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. วิสัยทัศน์

“เป็นแหล่งเรียนรู้ อนุรักษ์สัตว์ และท่องเที่ยวที่มีมาตรฐาน ทันสมัย ชื่นนำในอาเซียน”

ประเด็นวิสัยทัศน์	ประเด็นสำคัญที่ทำให้บรรลุเป้าหมาย	ตัวชี้วัด
“แหล่งเรียนรู้”	- สร้างกายภาพและสิ่งแวดล้อมของสวนสัตว์ทุกแห่งให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านสัตว์ และท่องเที่ยว - ยกระดับการเรียนรู้ด้านสัตว์ป่าให้กับประชาชนทุกรูปแบบ	- สร้างและพัฒนาการเที่ยวสวนสัตว์ในรูปแบบใหม่ - ภายในสวนสัตว์ทั้ง 6 แห่ง - ผู้มาใช้บริการองค์ความรู้ด้านสัตว์และธรรมชาติ
“อนุรักษ์สัตว์”	- อนุรักษ์สัตว์ในถิ่นและนอกถิ่นอาศัยอย่างยั่งยืน - ดำเนินงานวิจัยเพื่อศึกษาค้นคว้าสู่การใช้ประโยชน์ - ความร่วมมือในการชะลอวิกฤตการสูญพันธุ์ของทรัพยากรสัตว์	- ชนิดพันธุ์สัตว์ที่ได้รับการอนุรักษ์และขยายพันธุ์ - งานวิจัยที่ได้ตีพิมพ์และเผยแพร่ในระดับชาติและนานาชาติ - เครือข่ายพันธมิตรทางวิชาการและวิชาชีพ

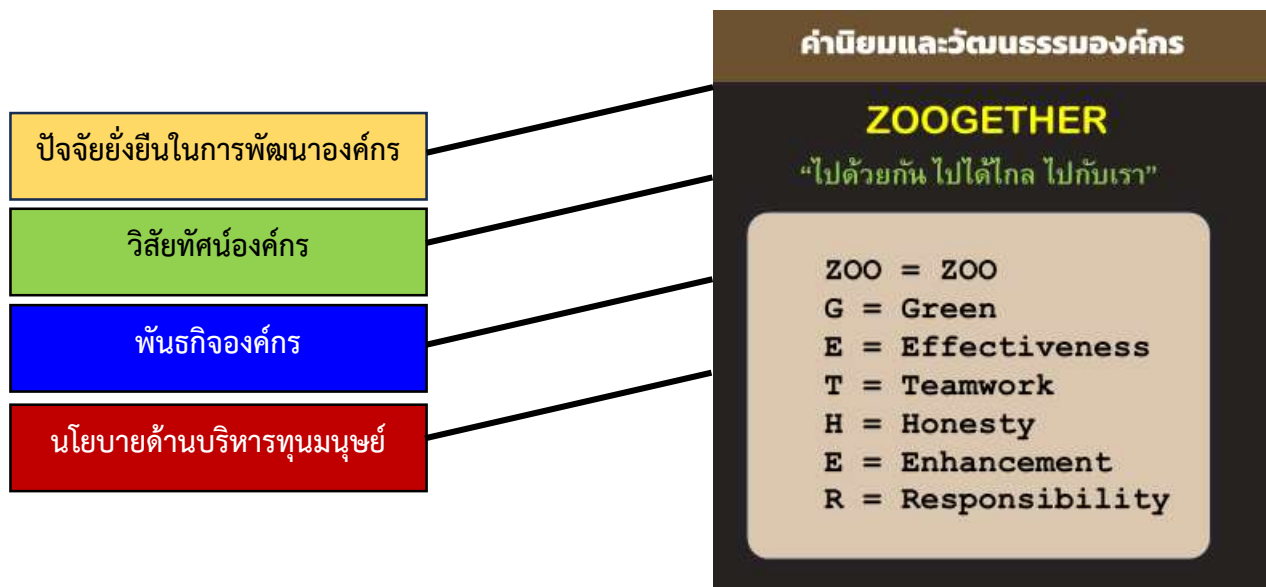
ประเด็นวิสัยทัศน์	ประเด็นสำคัญที่ทำให้บรรลุเป้าหมาย	ตัวชี้วัด
“ท่องเที่ยว”	- เป็นแหล่งที่มีความสวยงามทางภูมิทัศน์และพักผ่อนหย่อนใจ - พื้นที่ให้บริการและอำนวยความสะดวกสำหรับผู้เข้ามาใช้บริการ - สันทนาการและบันเทิงในด้านที่เกี่ยวข้องกับสัตว์และสิ่งแวดล้อม	- นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวชมและใช้บริการสวนสัตว์ - ความสำเร็จของการดำเนินงานด้านประสิทธิภาพเศรษฐกิจเชิงนิเวศ
“มาตรฐาน ทันสมัย”	- นำมาตรฐานสากลมาพัฒนาระบบงานอย่างต่อเนื่อง - บริหารจัดการองค์กรด้วยองค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัล	- การรักษามาตรฐาน WAZA/SEAZA - เทคโนโลยีนวัตกรรมที่นำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการดำเนินงาน
“ชั้นนำในอาเซียน”	- ยกระดับสวนสัตว์ให้ติดอันดับชั้นนำในภูมิภาคอาเซียน	- ความสำเร็จของการยกระดับสวนสัตว์ติดอันดับชั้นนำในอาเซียน

2. พันธกิจ

1. การอนุรักษ์ วิจัยสัตว์ ทั้งในถิ่นและนอกถิ่นอาศัย เพื่อนำไปต่อยอดอย่างยั่งยืน
2. การพัฒนาด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อมของสวนสัตว์ทุกแห่งให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านสัตว์และการท่องเที่ยวอย่างมีมาตรฐาน
3. ส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงอนุรักษ์ทั้งในรูปแบบออนไลน์และออนไซต์
4. แสวงหารายได้จากการดำเนินงานทางธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสวนสัตว์
5. การบริหารจัดการองค์กรอย่างโปร่งใสและทันสมัย

3. ค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร

ในการทบทวนค่านิยมขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ได้มีการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างวิสัยทัศน์ พันธกิจ การบริหารทุนมนุษย์ ปัจจัยยั่งยืนในการพัฒนาองค์กร หลักธรรมาภิบาลและความโปร่งใส และนโยบายด้านการบริหารขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย เพื่อให้องค์กรสามารถนำค่านิยมไปถ่ายทอดไปยังบุคลากรให้เกิดการนำไปใช้และปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันได้

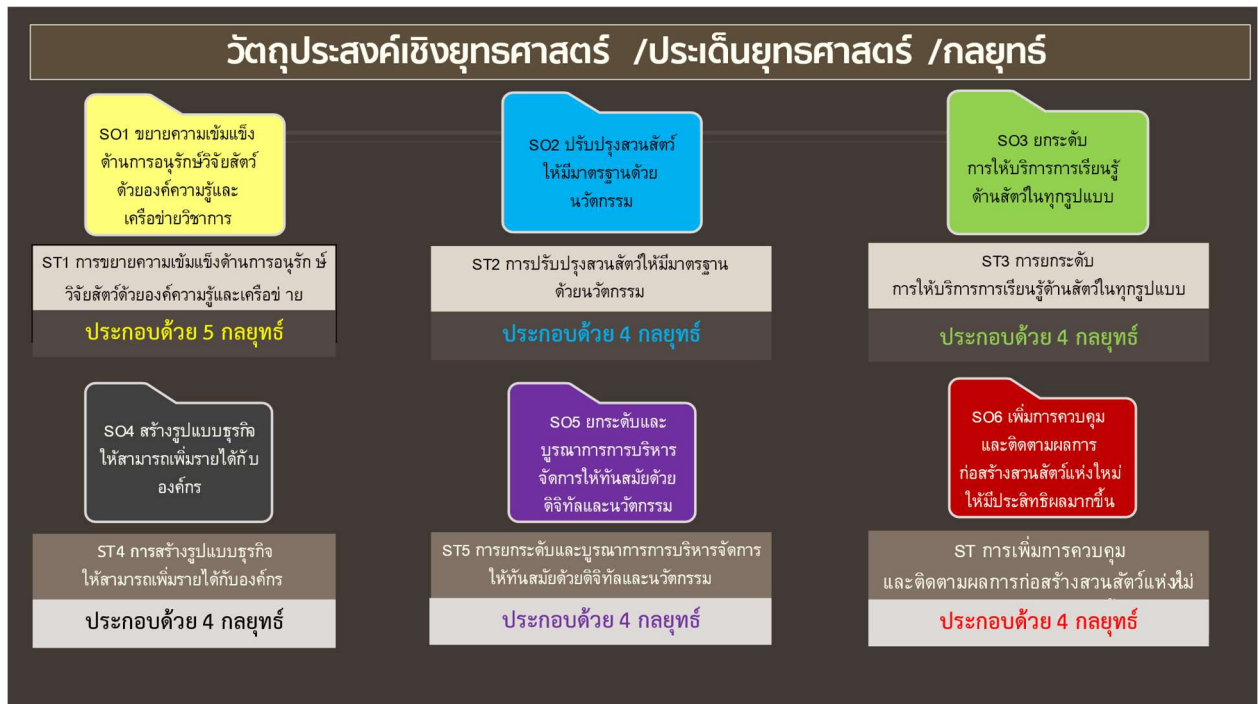
4. การกำหนดวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

การกำหนดวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์เป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนขององค์กรหรือการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงหรือการปรับปรุงที่สำคัญ โดยในกระบวนการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์/เป้าประสงค์ จะพิจารณาจาก วิสัยทัศน์ พันธกิจ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม สถานภาพขององค์กร ผลการวิเคราะห์ SWOT Analysis ผลการวิเคราะห์ความท้าทายเชิงยุทธศาสตร์ ความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์ ความสามารถพิเศษในปัจจุบัน และความสามารถพิเศษในอนาคต รวมถึงการกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Strategic Positioning) ขององค์กร

จากการทบทวนและพิจารณา วิสัยทัศน์ พันธกิจ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม สถานภาพขององค์กร ผลการวิเคราะห์ SWOT Analysis ผลการวิเคราะห์ความท้าทายเชิงยุทธศาสตร์ ความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์ ความสามารถพิเศษในปัจจุบัน และความสามารถพิเศษในอนาคต รวมถึงการกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ (Strategic Positioning) สามารถกำหนดวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ได้ดังนี้

- SO1 ขยายความเข้มแข็งด้านการอนุรักษ์วิจัยสัตว์ด้วยองค์ความรู้และเครือข่ายวิชาการ
- SO2 ปรับปรุงสวนสัตว์ให้มีมาตรฐานด้วยนวัตกรรม
- SO3 ยกระดับการให้บริการการเรียนรู้ด้านสัตว์ในทุกรูปแบบ
- SO4 สร้างรูปแบบธุรกิจให้สามารถเพิ่มรายได้กับองค์กร
- SO5 ยกระดับและบูรณาการการบริหารจัดการให้ทันสมัยด้วยดิจิทัลและนวัตกรรม
- SO6 เพิ่มการควบคุมและติดตามผลการก่อสร้างสวนสัตว์แห่งใหม่ให้มีประสิทธิผลมากขึ้น

5. การกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์

จากการพิจารณาทบทวนยุทธศาสตร์ และการวิเคราะห์ที่ได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการของคณะกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยฯ โดยใช้วิธีการทำแบบประเมินออนไลน์ ซึ่งสามารถสรุปการกำหนดยุทธศาสตร์ที่จะต้องขับเคลื่อนให้บรรลุวิสัยทัศน์และพันธกิจดังนี้

1. ประเด็นยุทธศาสตร์เชิงรุก มีจำนวน 1 ประเด็น ได้แก่

ประเด็นยุทธศาสตร์	วัตถุประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	กลยุทธ์
ST1 การขยายความ เข้มแข็งด้านการอนุรักษ์ วิจัยสัตว์ป่าด้วยองค์ความรู้ และเครือข่ายวิชาการ	SO1 ขยายความเข้มแข็ง ด้านการอนุรักษ์วิจัยสัตว์ ด้วยองค์ความรู้และ เครือข่ายวิชาการ	T1.1 ขยายและเพิ่มการดำเนินงานด้านการเพาะขยายพันธุ์ อนุรักษ์ และวิจัยสัตว์ ให้มีประสิทธิภาพและความยั่งยืน T1.2 สร้างและพัฒนาฐานทรัพยากร และองค์ความรู้ที่จำเป็น ต่องานด้านการเพาะขยายพันธุ์ อนุรักษ์ และวิจัยสัตว์สู่ การเป็นองค์กรชั้นนำด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่าระดับนานาชาติ T1.3 เพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการงานด้านการจัดการ ประชากรสัตว์ สวัสดิภาพสัตว์ อนุรักษ์และวิจัย และสื่อสาร องค์ความรู้ ด้วยเครือข่ายทางวิชาการและนวัตกรรมที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ T1.4 ทบทวนโครงสร้าง ระบบงาน และระบบการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาบุคลากร เพื่อรองรับงานด้านการอนุรักษ์และวิจัย สัตว์ป่าด้วยเทคโนโลยี T1.5 สร้างการเติบโตด้านการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมสู่สังคม ด้วยงานด้านการอนุรักษ์และวิจัยสัตว์ป่า

2. ประเด็นยุทธศาสตร์เชิงป้องกัน มีจำนวน 1 ประเด็น ได้แก่

ประเด็นยุทธศาสตร์	วัตถุประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	กลยุทธ์
ST3 การยกระดับ การให้บริการการเรียนรู้ ด้านสัตว์ในทุกรูปแบบ	SO3 ยกระดับการให้บริการ การเรียนรู้ด้านสัตว์ใน ทุกรูปแบบ	T3.1 พัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยงาน อนุรักษ์หรือวิจัย T3.2 พัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายตรงกับความต้องการ ของผู้เรียน T3.3 พัฒนาการให้บริการครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายเพื่อ การอนุรักษ์สัตว์ T3.4 พัฒนาและส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ให้กับสวนสัตว์ ต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

3. ประเด็นยุทธศาสตร์เชิงพัฒนา มีจำนวน 3 ประเด็น ได้แก่

ประเด็นยุทธศาสตร์	วัตถุประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	กลยุทธ์
ST2 การปรับปรุง สวนสัตว์ ให้มีมาตรฐาน ด้วยนวัตกรรม	SO2 ปรับปรุงสวนสัตว์ ให้มี มาตรฐานด้วยนวัตกรรม	T2.1 พัฒนาและบริหารความคุ้มค่าทางกายภาพ ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมภายในสวนสัตว์ทุกแห่ง T2.2 พัฒนสวนสัตว์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว และพักผ่อน หย่อนใจที่มีมาตรฐาน T2.3 สร้างและพัฒนากิจกรรมสวนสัตว์ในรูปแบบใหม่ T2.4 ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมและการขับเคลื่อน BCG Model
ST4 การสร้างรูปแบบ ธุรกิจให้สามารถเพิ่มรายได้ กับองค์กร	SO4 สร้างรูปแบบธุรกิจให้ สามารถเพิ่มรายได้กับ องค์กร	T4.1 สร้างมูลค่าเพิ่มในทรัพย์สินด้วยอัตลักษณ์ และงานด้าน อนุรักษ์ วิจัย ขององค์กร T4.2 ส่งเสริมการขายด้วยการพัฒนาสินค้าและบริการรูปแบบ ใหม่ เพื่อเพิ่มช่องทางการหารายได้ใหม่ ๆ T4.3 บูรณาการกิจกรรมทางการตลาดด้วยอัตลักษณ์ ของสวนสัตว์ทั้ง 6 แห่งและการต่อยอดทางธุรกิจ T4.4 เพิ่มและบริหารจัดการเครือข่ายพันธมิตรทางธุรกิจ
ST6 การเพิ่มการควบคุม และติดตามผลการก่อสร้าง สวนสัตว์แห่งใหม่ให้มี ประสิทธิผลมากขึ้น	SO6 เพิ่มการควบคุมและ ติดตามผลการก่อสร้างสวน สัตว์แห่งใหม่ให้มี ประสิทธิผลมากขึ้น	T6.1 ดำเนินการก่อสร้างตามกรอบวงเงินงบประมาณและ ระยะเวลาที่กำหนด T6.2 บริหารจัดการสวนสัตว์แห่งใหม่อย่างมีมาตรฐาน ในระดับสากล T6.3 กำกับ ดูแล และติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณและ รายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง T6.4 การสร้างการรับรู้/กิจกรรม การประชาสัมพันธ์สวนสัตว์ แห่งใหม่ต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

4. ประเด็นยุทธศาสตร์เชิงรับ มีจำนวน 1 ประเด็น ได้แก่

ประเด็นยุทธศาสตร์	วัตถุประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	กลยุทธ์
ST5 การยกระดับและ บูรณาการการบริหาร จัดการให้ทันสมัยด้วย ดิจิทัลและนวัตกรรม	SO5 ยกระดับและ บูรณาการการบริหาร จัดการให้ทันสมัยด้วย ดิจิทัลและนวัตกรรม	T5.1 พัฒนาการบริหารจัดการองค์กรด้วยองค์ความรู้ นวัตกรรม และดิจิทัล T5.2 พัฒนาสมรรถนะด้านดิจิทัลให้กับบุคลากรครอบคลุม ทุกกระบวนการอย่างต่อเนื่อง T5.3 สร้างวัฒนธรรม การบริหารความเสี่ยง ระบบดิจิทัล การจัดการ องค์ความรู้นวัตกรรมและเพื่อความยั่งยืนขององค์กร T5.4 การเสริมสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร ให้เกิดความยั่งยืน และทันสมัย

ส่วนที่ 5

รายละเอียดโครงการสำคัญ (Flagship Project)

ภายใต้แผนปฏิบัติการ พ.ศ. 2567 ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1	ST1 การขยายความเข้มแข็งด้านการอนุรักษ์วิจัยสัตว์ป่าด้วยองค์ความรู้และเครือข่ายวิชาการ
วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	SO1 ขยายความเข้มแข็งด้านการอนุรักษ์วิจัยสัตว์ป่าด้วยองค์ความรู้และเครือข่ายวิชาการ
กลยุทธ์	T1.1 ขยายและเพิ่มการดำเนินงานด้านการเพาะขยายพันธุ์ อนุรักษ์ และวิจัยสัตว์ ให้มีประสิทธิภาพและความยั่งยืน T1.2 สร้างและพัฒนาฐานทรัพยากร และองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการเพาะขยายพันธุ์ อนุรักษ์ และวิจัยสัตว์สู่การเป็นองค์กรชั้นนำด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่าระดับนานาชาติ T1.3 เพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการงานด้านการจัดการประชากรสัตว์ สวัสดิภาพสัตว์ อนุรักษ์และวิจัย และสื่อสารองค์ความรู้ ด้วยเครือข่ายทางวิชาการและนวัตกรรมที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ T1.4 ทบทวนโครงสร้าง ระบบงาน และระบบการบริหารจัดการด้านการพัฒนาบุคลากร เพื่อรองรับงานด้านการอนุรักษ์และวิจัยสัตว์ป่าด้วยเทคโนโลยี T1.5 สร้างการเติบโตด้านการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมสู่สังคม ด้วยงานด้านการอนุรักษ์และวิจัยสัตว์ป่า

1. โครงการอนุรักษ์และเพาะขยายพันธุ์สัตว์ป่าหายาก

เหตุผลและความจำเป็น

เพื่อให้สัตว์ป่าหายากใกล้สูญพันธุ์ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยได้รับการจัดการที่เหมาะสม ตั้งแต่ในระดับพันธุกรรม ประชากร ถิ่นที่อาศัย และสิ่งแวดล้อม ในการคงไว้อย่างยั่งยืนและป้องกันการสูญเสียทรัพยากรสัตว์ป่าที่สำคัญในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพาะขยายพันธุ์สัตว์ป่าหายากที่มีคุณค่าทางการอนุรักษ์ และนำทรัพยากรสัตว์ป่ามาใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน
2. สร้างและพัฒนาฐานทรัพยากร องค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการเพาะขยายพันธุ์ อนุรักษ์ และวิจัยสัตว์ป่าหายาก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สัตว์ป่าหายากขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยได้รับการอนุรักษ์ วิจัย
2. มีฐานทรัพยากร และองค์ความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในการเพาะขยายพันธุ์ อนุรักษ์

ผลผลิต

1. จำนวนชนิดพันธุ์สัตว์ป่าหายากที่สามารถขยายพันธุ์ได้
2. จำนวนฐานทรัพยากร และองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ วิจัย และเพาะขยายพันธุ์ที่มีการเผยแพร่ และนำไปใช้

ผลลัพธ์

1. ช่วยอนุรักษ์และรวบรวมพันธุ์กรรมสัตว์ป่าหายากของประเทศไทยไว้ไม่ให้สูญพันธุ์ในอนาคต
2. ช่วยพัฒนาการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ วิจัย

หน่วยงานรับผิดชอบ

สถาบันอนุรักษ์และวิจัยสัตว์

งบประมาณและแหล่งเงิน

4,320,000 บาท/เงินอุดหนุนรัฐบาล

เป้าหมาย

มีการเพาะขยายพันธุ์สัตว์ป่าหายากเพื่อการอนุรักษ์ ตามแนวทางที่เหมาะสมทั้งด้านพันธุ์กรรม ประชากร และถิ่นอาศัย สามารถสร้างบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ เป็นแหล่งสนับสนุนองค์ความรู้ทางชีววิทยาและการจัดการเพาะขยายพันธุ์สัตว์ป่าหายาก

ตัวชี้วัด

1. จำนวนชนิดพันธุ์สัตว์ที่ขยายพันธุ์ได้ 36 ชนิด
2. จำนวนโครงการอนุรักษ์สัตว์ป่าหายาก 5 โครงการ
3. จำนวนผลงานด้านการอนุรักษ์สัตว์ที่ได้รับการเผยแพร่/นำไปใช้ 3 เรื่อง

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2566 - กันยายน 2567

ขั้นตอนการดำเนินการ

1. วางแผนการดำเนินงานด้านชนิดพันธุ์ แนวทางการขยายพันธุ์ และแนวทางการอนุรักษ์
2. กำหนดแนวทางการอนุรักษ์และขยายพันธุ์
3. ดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้
4. ประเมินผลและติดตามการดำเนินงาน

ปัจจัยเสี่ยงของโครงการ

1. โรคระบาด โรคอุบัติใหม่ ที่ส่งผลกระทบต่อการอยู่รอดของสัตว์
2. การเปลี่ยนแปลงทางด้านสภาพอากาศ และปัจจัยแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2	ST2 การปรับปรุงสวนสัตว์ ให้มีมาตรฐานด้วยนวัตกรรม
วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	SO2 ปรับปรุงสวนสัตว์ ให้มีมาตรฐานด้วยนวัตกรรม
กลยุทธ์	T2.1 พัฒนาและบริหารความคุ้มค่าทางกายภาพ ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมภายในสวนสัตว์ทุกแห่ง T2.2 พัฒนาสวนสัตว์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว และพักผ่อนหย่อนใจที่มีมาตรฐาน T2.3 สร้างและพัฒนากิจกรรมสวนสัตว์ในรูปแบบใหม่ T2.4 ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการขับเคลื่อน BCG Model

1. โครงการปรับปรุงทัศนียภาพพร้อมระบบรักษาความปลอดภัย ในการท่องเที่ยวภายในสวนสัตว์ นครราชสีมา

เหตุผลและความจำเป็น

ปัจจุบันสภาพภูมิทัศน์มีสภาพเสื่อมโทรมตามกาลเวลา สภาพพื้นที่ภูมิทัศน์ มีอายุการใช้งานมากกว่า 15 ปี ซึ่งยังไม่เคยได้รับการปรับปรุงมาก่อน โดยเฉพาะพื้นที่ในเส้นทางการบริการ มีเส้นทางถนนชำรุด มีน้ำขังในบางพื้นที่ ส่วนทางเท้าเดินชมสัตว์ไม่สามารถให้บริการได้ เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ มีผลต่อการบริการเที่ยวชมเป็นอย่างยิ่ง รวมถึงความปลอดภัยทางด้านทรัพย์สินของสวนสัตว์และผู้ที่มาใช้บริการ เพื่อให้สวนสัตว์นครราชสีมา มีความพร้อมต่อการบริการอย่างมีประสิทธิภาพ สวนสัตว์นครราชสีมา จึงได้จัดทำโครงการปรับปรุงทัศนียภาพพร้อมระบบรักษาความปลอดภัย ในการท่องเที่ยว ภายในสวนสัตว์ นครราชสีมา เพื่อตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนากายภาพและสิ่งแวดล้อมสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวด้านสวนสัตว์อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อตอบสนองนโยบายและวิสัยทัศน์ขององค์การสวนสัตว์ “เป็นแหล่งเรียนรู้ อนุรักษ์สัตว์ และท่องเที่ยวที่มีมาตรฐาน ทันสมัย ชื่นนำในอาเซียน”
2. เพื่อปรับปรุงสภาพพื้นที่และองค์ประกอบใหม่ด้านทัศนียภาพในการเที่ยวชมสวนสัตว์และเพิ่มศักยภาพสำหรับการปฏิบัติงานด้านการเที่ยวชมสวนสัตว์และการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เพื่อยกระดับความพึงพอใจในการเที่ยวชมสวนสัตว์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. การยกระดับการเป็นแหล่งเรียนรู้ชีวิตสัตว์ป่าการอนุรักษ์และการจัดการสวนสัตว์สู่สากล
2. การพัฒนาพื้นที่ทัศนียภาพในการท่องเที่ยวภาคการผลิตและบริการที่ได้มาตรฐาน
3. การสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวให้สามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง
4. การเพิ่มศักยภาพในการบริการ
5. คุณภาพของมาตรฐานในการให้บริการที่ดี

ผลผลิต

1. ได้พัฒนาทัศนียภาพในการท่องเที่ยว ที่ได้มาตรฐาน
2. เพิ่มจุดรองรับการบริการ ความปลอดภัยของทรัพย์สินส่วนตัวและผู้ใช้บริการ

ผลลัพธ์

1. การพัฒนาพื้นที่ทัศนียภาพในการท่องเที่ยว

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สวนสัตว์นครราชสีมา

งบประมาณและแหล่งเงิน

57,000,000 บาท /เงินอุดหนุนรัฐบาล

เป้าหมายของโครงการ

1. ปรับปรุงสภาพพื้นที่ และองค์ประกอบใหม่ด้านทัศนียภาพในการเที่ยวชมสวนสัตว์
2. เพิ่มความปลอดภัยทางด้านทรัพย์สินของสวนสัตว์และผู้ที่มาใช้บริการ
3. เพื่อให้ได้มาตรฐานที่เทียบเท่าระดับมาตรฐานสากล
4. ยกระดับความพึงพอใจในการเที่ยวชมสวนสัตว์

กลุ่มเป้าหมาย

1. นักท่องเที่ยว วนักเรียน นักศึกษา ประชาชนทั่วไปที่เข้าชมสวนสัตว์ ไม่น้อยกว่า

1 ล้านคน/ปี

2. พนักงานและลูกจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้มาติดต่อราชการ

ตัวชี้วัด

ความสำเร็จในการพัฒนาทัศนียภาพในการท่องเที่ยว

ระยะเวลาการดำเนินงาน

ตุลาคม 2566 - กันยายน 2567

ขั้นตอน/แนวทางการดำเนินงาน

รายละเอียด	พ.ศ. 2567			
	ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2	ไตรมาสที่ 3	ไตรมาสที่ 4
1. สํารวจออกแบบ เขียนแบบ ประมาณราคา				
2. นำเสนอโครงการของบลงทุนจาก รัฐบาลประจำปี ๒๕๖๗ ผูกพัน ปีงบประมาณ ๒๕๖๘				
3. วิธีการจัดซื้อจัดจ้างยึดระเบียบ กระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อ จัดจ้างฯ				
4. ดำเนินการก่อสร้าง				

ปัจจัยเสี่ยงของโครงการ

นโยบายของรัฐบาลที่มีการเปลี่ยนแปลง ทั้งทางตรงและทางอ้อม ที่ยังไม่ชัดเจนในเรื่อง
แนวทางการสนับสนุนหน่วยงาน ในเรื่องการของบลงทุน

2. โครงการพัฒนาร้านค้าและจุดให้บริการนักท่องเที่ยวสวนสัตว์เชียงใหม่

เหตุผลและความจำเป็น

การพัฒนาพื้นที่และการแบ่งโซนเพื่อการส่งเสริมอัตลักษณ์ สวนสัตว์เชียงใหม่ได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีงบประมาณ 2562 ซึ่งการพัฒนาที่ผ่านมาส่วนใหญ่เป็นการพัฒนาส่วนจัดแสดงสัตว์และภูมิทัศน์ ยังคงค้างในส่วนของการจุดให้บริการนักท่องเที่ยวที่ยังไม่เชื่อมโยงกับอัตลักษณ์ที่แบ่งตามโซน หลายจุดขาดการพัฒนา ที่ผ่านมาเป็นการพัฒนาปรับปรุงตามกำลังของผู้เช่าร้านค้า ส่งผลให้สวนสัตว์เชียงใหม่ไม่สามารถกำหนดรูปแบบของร้านค้าให้เป็นอัตลักษณ์เดียวกันได้ และสภาพร้านจำหน่ายสินค้าไม่ทันสมัย รวมไปถึง จุดให้บริการนักท่องเที่ยวไม่ครบวงจร ร้านค้า ห้องสุขา สถานีขึ้นรถบริการสาธารณะและลานจอดรถกอล์ฟ แยกกันอยู่แบบโดดเดี่ยว จึงเป็นที่มาของการนำเสนอโครงการพัฒนาร้านค้าและจุดให้บริการนักท่องเที่ยวภายในสวนสัตว์เชียงใหม่ โดยกำหนดให้มีรูปแบบร้านค้าเฉพาะ แสดงถึงอัตลักษณ์ของสวนสัตว์เชียงใหม่ รวมไปถึงการให้มีการอำนวยความสะดวกอย่างครบวงจรให้กับนักท่องเที่ยว อาทิ เช่น ห้องสุขา จุดชาร์จแบตเตอรี่ โทรศัพท์ สถานีจอดรถกอล์ฟ สถานีจอดรถบริการ อาหารและเครื่องดื่ม และสินค้าที่ระลึก กระจายตามจุดชมสัตว์ในโซนต่างๆ นอกจากนี้ ภายในโครงการยังมีการพัฒนาในส่วนอาคารอเนกประสงค์และห้องประชุมที่มีสื่อมัลติมีเดีย ตั้งอยู่ภายในสวนสัตว์ ผู้ใช้บริการสามารถใช้พื้นที่ในการจัดประชุมพร้อมกับชมสัตว์ได้ เป็นกิจกรรมที่สวนสัตว์เชียงใหม่จะสร้างเป็นกิจกรรมส่งเสริมรายได้เพิ่มเติมได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาจุดบริการนักท่องเที่ยวให้มีบริการครบวงจร ประกอบด้วย จุดพักคอย ห้องสุขา ร้านค้าและรับประทานอาหาร
2. เพื่อพัฒนาพื้นที่เป็นอาคารอเนกประสงค์ และห้องประชุมเพื่อให้บริการประชาชน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถให้บริการและอำนวยความสะดวกแบบครบวงจรแก่นักท่องเที่ยวและประชาชนทั่วไป
2. สามารถส่งเสริมการสร้างรายได้ให้กับสวนสัตว์เชียงใหม่

ผลผลิต

1. จุดบริการนักท่องเที่ยว ประกอบด้วย จุดพักคอยและรับ-ส่ง รถบริการ ห้องสุขา ร้านค้า และรับประทานอาหาร จำนวน 3 จุด
2. ห้องประชุมและอาคารอเนกประสงค์ พร้อมอุปกรณ์มัลติมีเดีย จำนวน 1 ชุด

ผลลัพธ์

1. นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในการอำนวยความสะดวกของจุดให้บริการนักท่องเที่ยว / ความพึงพอใจไม่น้อยกว่าร้อยละ 85

2. รายได้จากการให้เช่าพื้นที่เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 10 จากปีที่ผ่านมา

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สวนสัตว์เชียงใหม่

งบประมาณและแหล่งเงิน

10,300,000.00 บาท / เงินอุดหนุนรัฐบาล

เป้าหมาย

งานก่อสร้างแล้วเสร็จตามสัญญา และมีการเบิกจ่ายงบประมาณแล้วเสร็จตามสัญญา

ตัวชี้วัด

ความสำเร็จของการก่อสร้างแล้วเสร็จ เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2566 - กันยายน 2567

ขั้นตอน/แนวทางการดำเนินงาน

กิจกรรมหลัก	ไตรมาส 1			ไตรมาส 2			ไตรมาส 3			ไตรมาส 4		
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
	66	66	66	67	67	67	67	67	67	67	67	67
จัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบพัสดุ	←	→										
ดำเนินการก่อสร้างตามแผนปฏิบัติงานในการก่อสร้างตามงวดงาน			←									
การตรวจสอบและตรวจรับงานก่อสร้าง			←									
รายงานสรุปผลและประเมินผล											←	→

ปัจจัยเสี่ยงของโครงการ

1. ไม่ได้รับการพิจารณางบประมาณในการดำเนินงานปรับปรุงก่อสร้าง
2. งานปรับปรุงก่อสร้าง ล่าช้า ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด
3. ผู้รับเหมาทำงาน/ขาดสภาพคล่อง ทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนที่กำหนดไว้

3. โครงการปรับปรุงระบบสำนักงานอัจฉริยะเพื่อเพิ่มศักยภาพการให้บริการสวนสัตว์เปิดเขาเขียว

เหตุผลและความจำเป็น

การพัฒนาด้านเทคโนโลยีและดิจิทัลให้สอดคล้องไปกับแผนพัฒนาประเทศ มีความจำเป็นสำหรับหน่วยงานเป็นอย่างมากที่จะต้องมีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศภายในสวนสัตว์ ทั้งการจัดการระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่และข้อมูลการให้บริการประชาชน โครงการปรับปรุงระบบสำนักงานอัจฉริยะเพื่อเพิ่มศักยภาพการให้บริการ จะช่วยในการนำเทคโนโลยีและดิจิทัลมาปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานให้เป็น Smart Office ที่มีมาตรฐานในการบริหารด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2549 รวมถึงเพื่อบริหารจัดการพื้นที่ให้ใช้งานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ และเป็นระบบรวบรวมข้อมูลต่างๆให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อความคุ้มค่าต่อการลงทุนในแต่ละโครงการ หรือ งานวิจัยต่างๆ อีกทั้งยังสามารถตอบโจทย์รูปแบบออฟฟิศ ที่สอดคล้องกับการดำเนินงานในอนาคต เช่น มีการเตรียมความพร้อมทั้งเซิร์ฟเวอร์ (Server) อุปกรณ์จัดเก็บข้อมูล (Cloud) ระบบและอุปกรณ์ด้านงานจัดจำหน่ายตั๋วเข้าชมแบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-ticket) พร้อมด้วยอุปกรณ์สนับสนุนอื่นๆ ที่ครบถ้วนพร้อมระบบการจ่ายไฟฟ้า (Power Supply System) ระบบสำรองไฟฟ้า (Uninterruptible power supply) ระบบการใช้พลังงานสะอาดที่สอดคล้องกับนโยบาย Eco-Efficiency เป็นต้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นพื้นที่ส่วนหนึ่งของเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
2. เพื่อการจัดการระบบการจัดการฐานข้อมูลอย่างมีมาตรฐาน
3. เพื่อเป็นสวนสัตว์นาร่อง สำหรับสำนักงานที่เป็นศูนย์กลางในการเก็บข้อมูลแห่งแรกขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย เรียกได้ว่าเป็น Smart Office & Smart Service อย่างแท้จริง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและดิจิทัลที่รวดเร็วอย่างปลอดภัยและยั่งยืน

ผลผลิต

1. การพัฒนาเทคโนโลยีและดิจิทัลควบคู่ไปกับการจัดการพื้นที่เพื่อการจัดเก็บข้อมูลในระบบที่ปลอดภัย มีความเหมาะสม และทันสมัย อีกทั้งมีการดำเนินงานเพื่อให้สอดคล้องกับ ISO 14001 และมีมาตรฐานในการเป็นสวนสัตว์ต้นแบบของสวนสัตว์เปิดเขาเขียว
2. มีพื้นที่ที่สามารถรองรับหน่วยงานภาครัฐ หรือ เอกชนที่เข้ามาติดต่อกับงานการตลาด และลูกค้าสัมพันธ์ และงานหารายได้ และสิทธิประโยชน์
3. อสส. มีพื้นที่ Smart Office & Smart Service ในการค้นหาข้อมูลสวนสัตว์ และเป็นพื้นที่ที่สามารถเผยแพร่องค์ความรู้ในการอนุรักษ์สัตว์ป่าหายากตามตัวชี้วัดขององค์การสวนสัตว์

ผลลัพธ์

1. พื้นที่รองรับการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตใหม่ภายหลังการระบาดของโรค COVID-19 พนักงานมีคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดีขึ้น มีความปลอดภัยด้านชีวอนามัยในการทำงานตามมาตรฐาน
2. ระบบการจัดเก็บข้อมูลปลอดภัย และสามารถค้นหาข้อมูลจากฝ่ายต่างๆ ได้ สะดวก รวดเร็ว ในการสืบค้นข้อมูล ลดความเสี่ยงกับการสูญหาย หรือ การโยกย้าย / ลาออก ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ในวาระนั้นๆ

หน่วยงานรับผิดชอบ

สวนสัตว์เปิดเขาเขียว

งบประมาณและแหล่งเงิน

8,450,000 บาท / เงินอุดหนุนรัฐบาล

เป้าหมาย

มีพื้นที่สำหรับให้นักท่องเที่ยว และผู้ที่ต้องการใช้ข้อมูลมาประสานงานเพื่อขอข้อมูล

ตัวชี้วัด

การดำเนินการปรับปรุงระบบสำนักงานอัจฉริยะเพื่อเพิ่มศักยภาพการให้บริการแล้วเสร็จตามแผนที่กำหนดไว้

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2566 - กันยายน 2567

ขั้นตอน/แนวทางการดำเนินงาน

1. งานด้านสถาปัตยกรรม ได้แก่ งานวัสดุปูพื้น - ผนัง เป็นต้น
2. งานด้านวิศวกรรมโครงสร้าง ได้แก่ งานฐานราก เป็นต้น
3. งานด้านวิศวกรรมไฟฟ้า ตามมาตรฐานการไฟฟ้า
4. งานด้านวิศวกรรมสุขาภิบาล ได้แก่ งานระบบน้ำประปา งานระบบสุขาภิบาล งานระบบป้องกันอัคคีภัย (ถ้ามี)
5. งานระบบวิศวกรรมเครื่องกล ได้แก่ งานระบบปรับอากาศ และระบายอากาศ (ถ้ามี)
6. งานด้านมณฑลศิลป์ ได้แก่ งานครุภัณฑ์ (ถ้ามี)
7. งานภูมิสถาปัตยกรรม ได้แก่ งานวัสดุพืชพรรณ เป็นต้น

ปัจจัยเสี่ยงของโครงการ

1. ความเสี่ยงด้านโครงสร้างความแข็งแรงของอาคาร
2. ความเสี่ยงด้านการใช้งานระบบและอุปกรณ์ประกอบอาคาร
3. ความเสี่ยงด้านระบบป้องกันและระงับอัคคีภัย
4. ความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการความปลอดภัย เช่น ระบบไฟฟ้า ปรับอากาศ ระบบ

ประปา ระบบบำบัดน้ำเสีย ฯลฯ

4. โครงการงานพัฒนาระบบส่งน้ำดิบเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภายในสวนสัตว์ขอนแก่น

เหตุผลและความจำเป็น

เนื่องจากแผนพัฒนาระบบประปาภายในสวนสัตว์ขอนแก่น ปี 2567 มีเป้าหมายพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในด้านต่างๆ ให้พร้อม เพื่อให้พัฒนาในด้านอื่นๆ สามารถขับเคลื่อนได้อย่างรวดเร็วต่อเนื่อง เนื่องจากโครงสร้างพื้นฐานเป็นปัจจัยเบื้องต้นของการพัฒนาในทุกๆ ด้าน ระบบประปาภายในสวนสัตว์ขอนแก่น เป็นความต้องการของสวนสัตว์ ซึ่งนอกจากจะเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับสวนสัตว์แล้วยังเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวชมสวนสัตว์อีกด้วย ปัจจุบันระบบประปาภายในสวนสัตว์ขอนแก่น มีอายุการใช้งานมายาวนาน จึงทำให้เสื่อมสภาพตามกาลเวลาจึงได้จัดทำโครงการพัฒนาระบบน้ำประปา เพื่ออำนวยความสะดวกภายในสวนสัตว์ขอนแก่นและนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวชมในสวนสัตว์ขอนแก่น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อลดการใช้ไฟฟ้าและมีพลังงานใช้อย่างยั่งยืน
2. เพื่อพัฒนาระบบส่งน้ำดิบของสวนสัตว์ให้ดีขึ้น
3. เพื่อลดการซ่อมแซมท่อส่งน้ำที่บ่อยครั้ง
4. ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

ผลผลิต

พัฒนาระบบสาธารณูปโภค

ผลลัพธ์

1. มีระบบการจัดการน้ำที่มีมาตรฐาน
2. ส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินงาน BCG Model

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สวนสัตว์ขอนแก่น

งบประมาณและแหล่งเงิน

25,000,000 บาท/เงินอุดหนุนรัฐบาล

เป้าหมาย

1. เพื่อพัฒนาระบบประปาภายในสวนสัตว์ให้ได้มาตรฐานสามารถอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวชมและสัตว์ในสวนสัตว์ขอนแก่น
2. เพื่อพัฒนาคุณภาพการให้บริการของสวนสัตว์ขอนแก่นและนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวชมสวนสัตว์ขอนแก่น

ตัวชี้วัด

สวนสัตว์ขอนแก่นมีระบบส่งน้ำดิบที่มีมาตรฐาน 1 ระบบ

ระยะเวลาดำเนินการ

300 วัน (นับจากวันที่ได้ผู้ประกอบการ)

ขั้นตอน/แนวทางการดำเนินการ

รายละเอียด	พ.ศ.2567			
	ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2	ไตรมาสที่ 3	ไตรมาสที่ 4
1.วางแผนการดำเนินงาน				
1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำร่าง TOR	←→			
1.2 แต่งตั้งคณะกรรมการราคากลาง	←→			
1.3ดำเนินการประกาศเชิญชวน สรรหา	←→			
1.4 ประกาศผู้ชนะ /จัดทำสัญญา	←→			
2.การดำเนินงาน	←→			→
2.1 ดำเนินการงวดที่ 1				
รายงานผลการดำเนินงาน/เบิกจ่ายงวดที่ 1				
2.2 ดำเนินงานที่ 2				
รายงานผลการดำเนินงาน/เบิกจ่ายงวดที่ 2				
2.3 ดำเนินการงวดที่ 3				
รายงานผลการดำเนินงาน/เบิกจ่ายงวดที่ 3				
2.4 ดำเนินการงวดที่ 4				
รายงานผลการดำเนินงาน/เบิกจ่ายงวดที่ 4				
3.รายงานสรุปผลการดำเนินงาน	←→			→

ปัจจัยเสี่ยงของโครงการ

การเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามแผน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3	ST3 การยกระดับการให้บริการการเรียนรู้ด้านสัตว์ในทุกรูปแบบ
วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	SO3 ยกระดับการให้บริการการเรียนรู้ด้านสัตว์ในทุกรูปแบบ
กลยุทธ์	T3.1 พัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยงานอนุรักษ์หรือวิจัย T3.2 พัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายตรงกับความต้องการของผู้เรียน T3.3 พัฒนาการให้บริการครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายเพื่อการอนุรักษ์สัตว์ T3.4 พัฒนาและส่งเสริมมาตรฐานการเรียนรู้ให้กับสวนสัตว์ต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

1. โครงการจัดทำหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ของสวนสัตว์

เหตุผลและความจำเป็น

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย มีหน้าที่ปฏิบัติภารกิจด้านการอนุรักษ์ วิจัย และสร้างกระบวนการเรียนรู้ในบริบทของการเป็นแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน ตามวิสัยทัศน์ “เป็นแหล่งเรียนรู้ อนุรักษ์ สัตว์ และท่องเที่ยวที่มีมาตรฐาน ทันสมัยชั้นนำในอาเซียน” กระบวนการสำคัญกระบวนการหนึ่งคือการสร้างสรรค์หลักสูตรการเรียนรู้นอกห้องเรียนที่มีประสิทธิภาพ กล่าวคือ มีเนื้อหาถูกต้องตามหลักวิชาการ น่าสนใจ เข้าถึงง่าย มีรูปแบบที่หลากหลายครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่เข้ามาใช้บริการสวนสัตว์ และเป็นที่ยอมรับในวงการการศึกษาสากล เช่น International Zoo Educators Association (IZE) โดยใช้ทรัพยากรที่มีประเภอบกับเทคโนโลยีต่าง ๆ ทั้งนี้การมีหลักสูตรที่ดีจะนำไปสู่การสร้างรายได้ให้กับบออส. ผ่านการจัดกิจกรรม การเปิดคอร์สการเรียนรู้ในสวนสัตว์ ได้อีกด้วย

โครงการจัดทำหลักสูตร และกิจกรรมการเรียนรู้ของสวนสัตว์ สถาบัน และโครงการในความดูแลขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย อาทิ กิจกรรม ZOO VOLUNTEER, ZOO OUTREACH รวมถึงการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการสร้างหลักสูตร/กิจกรรมการเรียนรู้ จึงมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับแผนวิสาหกิจฯ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามวิสัยทัศน์ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างหลักสูตร/กิจกรรมการเรียนรู้ในบริบทของสวนสัตว์ สถาบัน และโครงการในความดูแลขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สวนสัตว์ สถาบัน และโครงการ มีหลักสูตร/กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี สามารถนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย มีรายได้จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการจัดคอร์สหลักสูตรการเรียนรู้

ผลผลิต

หลักสูตร/กิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องกับทรัพยากรของแต่ละสวนสัตว์/สถาบัน

โครงการ

ผลลัพธ์

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย มีหลักสูตร/กิจกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับในระดับสากล และสามารถสร้างรายได้ให้กับ อสส. ได้

หน่วยงานรับผิดชอบ

สถาบันจัดการสวนสัตว์ สวนสัตว์ 6 แห่ง และ 1 โครงการ

งบประมาณและแหล่งเงิน

150,000 บาท /เงินอุดหนุนรัฐบาล และ 800,000 บาท/เงินรายได้นอกงบประมาณ

เป้าหมาย

สวนสัตว์ สถาบัน และโครงการ จัดทำหลักสูตร/กิจกรรมการเรียนรู้ได้ตามแผนปฏิบัติงาน

ตัวชี้วัด

สวนสัตว์ สถาบัน และโครงการ สามารถดำเนินงาน จัดทำหลักสูตร/กิจกรรมการเรียนรู้ได้ตามแผนปฏิบัติงานได้ 100 %

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2566 – กันยายน 2567

ขั้นตอน/แนวทางการดำเนินงาน

รายละเอียด	พ.ศ. 2567			
	ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2	ไตรมาสที่ 3	ไตรมาสที่ 4
1. ประชุมหารือรูปแบบ/เนื้อหาของโครงการ	/			
2. เขียนโครงการ และขออนุมัติโครงการ	/			
3. ดำเนินโครงการ		/		
4. ถอดบทเรียน หลังดำเนินโครงการ			/	
5. สรุปผล นำเสนอต่อผู้บริหาร				/

ปัจจัยเสี่ยงของโครงการ

ไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนปฏิบัติงาน

2. โครงการพัฒนาและสร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

เหตุผลและความจำเป็น

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย มีหน้าที่ปฏิบัติการกิจด้านการอนุรักษ์ วิจัย และสร้างกระบวนการเรียนรู้ในบริบทของการเป็นแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน ตามวิสัยทัศน์ “เป็นแหล่งเรียนรู้ อนุรักษ์ สัตว์ และท่องเที่ยวที่มีมาตรฐาน ทันสมัยชั้นนำในอาเซียน” หนึ่งในองค์ประกอบสำคัญคือสื่อที่ใช้สื่อสารองค์ความรู้ไปสู่กลุ่มเป้าหมายที่ใช้บริการสวนสัตว์ด้วยกระบวนการสื่อสารวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีหลายรูปแบบเพื่อให้ครอบคลุมความต้องการที่หลากหลายของกลุ่มเป้าหมาย อาทิ บ้ายให้ความรู้หน้าสวนจัดแสดงสัตว์, นิทรรศการถาวร/เคลื่อนที่, E-BOOK, VIRTUAL ZOO

โครงการพัฒนา และสร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย รวมไปถึงการจัดหาอุปกรณ์ และโปรแกรมดิจิทัล (SOFTWARE) ที่ใช้ผลิตสื่อ จึงเป็นโครงการที่มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการต่าง ๆ ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย เพื่อให้สวนสัตว์ สถาบัน และโครงการ มีสื่อที่มีคุณภาพในใช้สื่อสารองค์ความรู้ไปสู่กลุ่มเป้าหมายที่ใช้บริการสวนสัตว์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่การเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์ที่มีความทันสมัย และได้มาตรฐานในระดับสากล สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ครอบคลุมความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ทันสมัย และได้มาตรฐานในระดับสากล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สวนสัตว์ สถาบัน และโครงการในความดูแลขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย มีสื่อการเรียนรู้ที่สามารถสื่อสารองค์ความรู้ไปสู่กลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก่อเกิดผลประโยชน์ในทางตรง และทางอ้อมแก่องค์กร

ผลผลิต

สื่อการเรียนรู้ของสวนสัตว์ สถาบัน และโครงการ ที่มีคุณภาพ เหมาะสมกับการสื่อสารสู่กลุ่มเป้าหมายของแต่ละหน่วยงาน

ผลลัพธ์

การสื่อสารองค์ความรู้ของสวนสัตว์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการใช้สื่อที่มีคุณภาพเหมาะสม และเข้าถึงความต้องการที่หลากหลายของกลุ่มเป้าหมาย ก่อเกิดทัศนคติที่ดีต่อองค์กร

หน่วยงานรับผิดชอบ

สถาบันจัดการสวนสัตว์ สถาบันอนุรักษ์และวิจัยสัตว์ สวนสัตว์ 6 แห่ง และ 1 โครงการ

งบประมาณและแหล่งเงิน

800,000 บาท /เงินอุดหนุนรัฐบาล และ 500,000 บาท /เงินรายได้นอกงบประมาณ

เป้าหมาย

สวนสัตว์ สถาบัน และโครงการ ดำเนินโครงการพัฒนา และจัดทำสื่อการเรียนรู้ได้ตาม

แผนปฏิบัติงาน

ตัวชี้วัด

สวนสัตว์ สถาบัน และโครงการ สามารถดำเนินงานโครงการพัฒนา และจัดทำสื่อการเรียนรู้ตามแผนปฏิบัติงานได้ 100 %

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2566 – กันยายน 2567

ขั้นตอน/แนวทางการดำเนินงาน

รายละเอียด	พ.ศ. 2567			
	ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2	ไตรมาสที่ 3	ไตรมาสที่ 4
1. ติดต่อประสานงานไปยังผู้รับผิดชอบในส่วนของการดำเนินโครงการ เพื่อกำหนดวัน เวลาในการจัดการประชุมฯ	/			
2. ประชุม วางแผนจัดเตรียมเขียนโครงการพัฒนา และจัดทำสื่อการเรียนรู้	/			
3. ดำเนินการพัฒนา และจัดทำสื่อการเรียนรู้		/		
4. ทดลองใช้ ปรับปรุงให้สมบูรณ์			/	
5. สรุปผล นำเสนอต่อผู้บริหาร				/

ปัจจัยเสี่ยงของโครงการ

ไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนปฏิบัติงาน

3. โครงการให้บริการความรู้องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

เหตุผลและความจำเป็น

ด้วยความตระหนักถึงบทบาทและพันธกิจขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในการดำเนินงานให้สนองนโยบายแห่งรัฐ ประกอบกับแนวทางการพัฒนาของการนำพาองค์กร ซึ่งมีสวนสัตว์สาขาประจำภูมิภาคของประเทศไทย ให้สามารถให้บริการทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งดำเนินงานตามนโยบายและแนวทางการปฏิบัติงาน ของประธานกรรมการองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ที่ว่าหลักการสำคัญในการทำงาน คือ อสส. ต้องขับเคลื่อนการใช้เทคโนโลยีและมุมมองใหม่ ๆ เข้ามาดำเนินงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำเทคโนโลยีดิจิทัล และนวัตกรรมเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์แสวงหาความร่วมมือจากพันธมิตร การพัฒนาธุรกิจรูปแบบใหม่ ๆ การจัดทำยุทธศาสตร์การดำเนินงานขององค์กรที่ต้องประเมินงานในปัจจุบันและอนาคตในประเด็นที่ต้องสานต่อและ/หรือ ยุติ และ/หรือ เริ่มต้นใหม่การบริหารอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ การบริหารแผนกิจกรรมอนาคตและบริหารความเสี่ยง การบริหารผู้ได้บังคับบัญชาด้วยระบบคุณธรรม

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่ต้องสนับสนุนให้สวนสัตว์ 6 แห่ง 1 โครงการเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านสัตว์ป่า ที่พร้อมให้สวัสดิการทางสังคมด้านการศึกษาอีกรูปแบบหนึ่ง อันจะเป็นการปูพื้นฐานทางสังคมให้มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในอนาคตควบคู่ไปกับการมาพักผ่อนหย่อนใจ โดยจัดความพร้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ เพื่อใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ด้านธรรมชาติ สัตว์ป่า และสิ่งแวดล้อม ร่วมทั้งการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการศึกษาขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สวนสัตว์ในสังกัดองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย รักษามาตรฐานการดำเนินงานของการเป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไข พ.ศ. 2545 ในการส่งเสริมให้ผู้มาใช้บริการความรู้ด้านสัตว์และธรรมชาติ ได้เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตต่างๆ ในระบบนิเวศความหลากหลายทางชีวภาพ วิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิต การอนุรักษ์ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและสัตว์ป่าอย่างมีประสิทธิภาพ

2. เพื่อให้มีการประชาสัมพันธ์แหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้เป็นที่รู้จักและสามารถมาใช้บริการได้อย่างกว้างขวาง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สวนสัตว์ได้รับการยอมรับในการเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ดี มีการให้บริการความรู้ด้านสัตว์และธรรมชาติอย่างมีมาตรฐาน

ผลผลิต

ผู้มาใช้บริการความรู้ด้านสัตว์และธรรมชาติของสวนสัตว์ ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ของสวนสัตว์/โครงการ จำนวนไม่น้อยกว่า 450,000 คน

ผลลัพธ์

นักเรียนได้รับความรู้ด้านสัตว์และธรรมชาติ ได้เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตต่างๆ ในระบบนิเวศความหลากหลายทางชีวภาพ วิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิต การอนุรักษ์ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและสัตว์ป่า

หน่วยงานรับผิดชอบ

สถาบันจัดการสวนสัตว์ สวนสัตว์ 6 แห่ง และ 1 โครงการ

งบประมาณและแหล่งเงิน

750,000 บาท/เงินรายได้นอกงบประมาณ

เป้าหมาย

จัดกิจกรรมการให้บริการความรู้ให้กับผู้มาใช้บริการความรู้ด้านสัตว์และธรรมชาติ จำนวนไม่น้อยกว่า 450,000 คน

ตัวชี้วัด

จำนวนผู้มาใช้บริการความรู้ด้านสัตว์และธรรมชาติของสวนสัตว์

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2566–กันยายน 2567

ขั้นตอน/แนวทางการดำเนินงาน

รายละเอียด	พ.ศ. 2567			
	ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2	ไตรมาสที่ 3	ไตรมาสที่ 4
ประชาสัมพันธ์โครงการฯ และจัดกิจกรรมของ 6 สวนสัตว์/1 โครงการ	/	/	/	/

ปัจจัยเสี่ยงของโครงการ

จำนวนผู้มาใช้บริการความรู้ด้านสัตว์และธรรมชาติของสวนสัตว์ ไม่เป็นไปตามแผน เนื่องจากภัยธรรมชาติ และภาวะเศรษฐกิจ

4. โครงการพัฒนามาตรฐานแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตประเภทสวนสัตว์

เหตุผลและความจำเป็น

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 มาตรา 25 ที่ระบุว่ารัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงาน และจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และ ศูนย์การศึกษา และนันทนาการ แหล่งข้อมูล และแหล่งการเรียนรู้อื่นอย่างเพียงพอ และมีประสิทธิภาพ สวนสัตว์ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ นั้นว่ามีความพร้อมทั้งด้านการบริหารจัดการ และมีองค์ประกอบการเรียนรู้ที่ครบครัน มีสถานที่ที่เอื้ออำนวยต่อการเข้าไปศึกษาเรียนรู้ธรรมชาติ และสัตว์ป่ามีโอกาสได้สัมผัสสัตว์ป่าอย่างใกล้ชิด รวมทั้งมีการสื่อสารการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่หลากหลายสนับสนุนต่อการศึกษาระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ดังนั้น องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานด้านการศึกษา และการจัดการเรียนรู้ของสวนสัตว์ในสังกัดให้จัดการศึกษาด้วยรูปแบบที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในทุกระดับ ทุกกลุ่มเป้าหมาย และได้ดำเนินการตรวจประเมินมาตรฐานการจัดการเรียนรู้ของแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตประเภทสวนสัตว์ เพื่อให้ทุกสวนสัตว์สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปในทิศทางที่กำหนดตลอดจนเป็นที่ยอมรับ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ประเภทสวนสัตว์
2. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของสวนสัตว์ในการจัดลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สื่อการเรียนรู้ และสิ่งอำนวยความสะดวกของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของสวนสัตว์ให้ได้มาตรฐานตามเป้าหมายที่ อสส. กำหนดขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยฯ มีมาตรฐานแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ประเภทสวนสัตว์ และสวนสัตว์ที่ดำเนินการภายใต้การบริหารจัดการขององค์กร สามารถปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. บุคลากรขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยฯ มีความรู้ ความเข้าใจ ในการพัฒนา ปรับปรุง และการบริหารจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ประเภทสวนสัตว์

3. องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยฯ มีนวัตกรรมในการบริหารจัดการที่พัฒนาขึ้นจาก ความรู้ ความคิดเห็นของบุคลากรองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยฯ ซึ่งเน้นกระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ และการพัฒนาการปฏิบัติงาน

ผลผลิต

สวนสัตว์ 6 แห่ง ในสังกัดองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ได้รับการตรวจประเมินมาตรฐาน การเรียนรู้

ผลลัพธ์

สวนสัตว์ในสังกัดองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย มีมาตรฐานแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ประเภทสวนสัตว์ และสวนสัตว์ที่ดำเนินการภายใต้การบริหารจัดการขององค์กร สามารถปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้ได้ตามมาตรฐาน

หน่วยงานรับผิดชอบ

สถาบันจัดการสวนสัตว์ สวนสัตว์ 6 แห่ง และ 1 โครงการ

งบประมาณและแหล่งเงิน

300,000 บาท /เงินอุดหนุนรัฐบาล

เป้าหมาย

ร้อยละของความสำเร็จในการดำเนินงานตรวจประเมินมาตรฐานแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ประเภทสวนสัตว์

ตัวชี้วัด

ร้อยละ 80 ของความสำเร็จในการดำเนินงานตรวจประเมินมาตรฐานการเรียนรู้

ระยะเวลาดำเนินการ

มกราคม 2566–กันยายน 2567

ขั้นตอน/แนวทางการดำเนินงาน

รายละเอียด	พ.ศ. 2567			
	ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2	ไตรมาสที่ 3	ไตรมาสที่ 4
วางแผนการดำเนินงาน -จัดทำโครงการ/ขออนุมัติดำเนินการ - แต่งตั้งคณะกรรมการ - ประชุมย่อยทบทวนมาตรฐานฯ กับสวนสัตว์		/		
ขั้นตอนการ - ประชุมคณะกรรมการฯทบทวนมาตรฐานฯ - ขออนุมัติเกณฑ์การตรวจประเมินฯ - สวนสัตว์แต่งตั้งกรรมการประเมินตนเอง - สวนสัตว์ดำเนินการตรวจประเมินมาตรฐานฯ ตนเอง - คณะกรรมการผู้ตรวจประเมินฯ ส่วนกลาง ดำเนินการตรวจประเมิน รูปแบบออนไลน์/ออนไลน์ 6 สวนสัตว์/1 โครงการ			/ / /	/ /
ขั้นสรุปและประเมินผล - สัมมนาปิดการตรวจประเมินฯ - สรุปผลการตรวจประเมินฯ				/ /

ปัจจัยเสี่ยงของโครงการ

การตรวจประเมินมาตรฐานแหล่งการเรียนรู้ฯ ไม่สามารถดำเนินงานได้ตามแผนที่กำหนด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4	ST4 การสร้างรูปแบบธุรกิจให้สามารถเพิ่มรายได้กับองค์กร
วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	SO4 สร้างรูปแบบธุรกิจให้สามารถเพิ่มรายได้กับองค์กร
กลยุทธ์	T4.1 สร้างมูลค่าเพิ่มในทรัพย์สินด้วยอัตลักษณ์ และงานด้านอนุรักษ์ วิจัย ขององค์กร T4.2 ส่งเสริมการขายด้วยการพัฒนาสินค้าและบริการรูปแบบใหม่ เพื่อเพิ่มช่องทางการหารายได้ใหม่ ๆ T4.3 บูรณาการกิจกรรมทางการตลาดด้วยอัตลักษณ์ของสวนสัตว์ทั้ง 6 แห่งและการต่อยอดทางธุรกิจ T4.4 เพิ่มและบริหารจัดการเครือข่ายพันธมิตรทางธุรกิจ

1. โครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการการจำหน่ายบัตรเข้าชมสวนสัตว์ (Zoo e-ticket)

เหตุผลและความจำเป็น

ความท้าทายด้านการบริหารกิจการขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย เพื่อตามให้ทันกับความก้าวหน้าของการตลาดแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Marketing) และการเติบโตอย่างก้าวกระโดดของเทคโนโลยีการสื่อสาร ซึ่งปัจจุบันองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ยังพัฒนาไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ไม่ว่าจะเป็นด้านเทคโนโลยี อุปกรณ์ โปรแกรม และแอปพลิเคชันต่างๆ ทำให้องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย มีความจำเป็นที่ต้องปรับตัวให้ทันสังคมโลก รวมทั้งพฤติกรรมและความต้องการของผู้บริโภค โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การปรับตัวด้านการตลาด การพัฒนาระบบการจำหน่ายบัตรเข้าชมสวนสัตว์ในรูปแบบบัตรอิเล็กทรอนิกส์ (Zoo e-Ticket) และการให้บริการด้านการตลาดอื่นๆ เพื่อก้าวให้ทันตลาดการท่องเที่ยวและบริการที่เปลี่ยนแปลงไปตามสังคมโลกและสังคมไทย ให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เข้ามาเรียนรู้ภายในสวนสัตว์ และปรับตัวให้เป็นส่วนหนึ่งในการอำนวยความสะดวกได้อย่างรวดเร็วและทันสมัย

วัตถุประสงค์

1. พัฒนาระบบบริหารจัดการการจำหน่ายบัตรเข้าชมสวนสัตว์ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (ZOO e-ticket) ทั้งระบบการจำหน่ายบัตรแบบออนไลน์ (On Line) และระบบการจำหน่ายบัตร ณ จุดขาย (On Site) ที่มีกลไกการเชื่อมโยงสารสนเทศครอบคลุมสวนสัตว์ในสังกัดทุกแห่ง และสามารถรองรับการจำหน่ายบัตรประเภทอื่นๆ/สินค้า/บริการต่างๆที่องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยจะดำเนินการในอนาคต ให้สามารถทำธุรกิจ/ขายสินค้าที่ระลึกได้ตลอดเวลา 365 วัน 24 ชั่วโมง

2. พัฒนาแพลตฟอร์มระบบบริหารจัดการการจำหน่ายบัตรเข้าชมสวนสัตว์ด้วยแพลตฟอร์มเว็บแอปพลิเคชันและแอปพลิเคชันมือถือ (Web Application & Mobile Application) ที่มีประสิทธิภาพสูงตอบสนองต่อการปรับเปลี่ยนให้ทันสังคมโลกและสังคมไทย

3. พัฒนาระบบการบริการตามแบบวิถีชีวิตใหม่ (New Normal) ตอบสนองวิถีชีวิตใหม่ในสังคมไทยไม่ว่าจะเป็นเรื่องประสบการณ์ดีๆ ที่มอบให้แก่ผู้บริโภคและสัมผัสถึงความรู้สึกคุ้มค่า ช่องทางการจัดจำหน่ายที่ลูกค้าเข้าถึงสินค้าและบริการ รวมถึงการเป็นสังคมไร้เงินสดด้วยบริการทางเลือกในการชำระค่าซื้อสินค้าหรือบริการผ่าน Internet Banking/e-Wallet/Credit Card/Debit Card/Bill Payment/Prompt Pay เป็นต้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สามารถพัฒนาและปรับตัวให้ทันสังคมโลกและพฤติกรรมของผู้บริโภค รวมทั้งตอบสนองความต้องการของผู้เข้ามาเรียนรู้ภายในสวนสัตว์ ซึ่งมีการพัฒนาด้านเทคโนโลยี อุปกรณ์ โปรแกรมและแอปพลิเคชันต่างๆ เป็นต้น

ผลผลิต

การพัฒนาระบบการจัดจำหน่ายบัตร Zoo e-Ticket 1 ระบบ ภายในสวนสัตว์ 6 แห่ง และเพื่อเพิ่มรายได้อีก 1 ช่องทาง

ผลลัพธ์

ระบบจำหน่ายตั๋ว (Zoo e-Ticket) ที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ 1 ระบบ

หน่วยงานรับผิดชอบ

สำนักพัฒนาธุรกิจและสำนักดิจิทัลและสารสนเทศ

งบประมาณและแหล่งเงิน

รอกการจัดสรรงบประมาณ

เป้าหมาย

มีระบบจำหน่ายตั๋วผ่านระบบทั้ง 6 สวนสัตว์

ตัวชี้วัด

การซื้อตั๋วผ่านระบบการ ร้อยละ 50

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2566- กันยายน 2567

ขั้นตอน/แนวทางการดำเนินงาน

1. นักท่องเที่ยวทำการซื้อบัตร โดยสามารถซื้อล่วงหน้าผ่านระบบ Online หรือซื้อที่หน้า Counter ของสวนสัตว์ทุกแห่ง
2. หากซื้อตั๋วผ่านระบบOnline ให้แสดงQR Code ที่ได้รับจากระบบแก่เจ้าหน้าที่ที่หน้า Counterเพื่อรับบัตรเข้าชมสวนสัตว์โซนพิเศษ ระบบสามารถรองรับการเติมเงินในบัตร หรือการรับชำระเงินในโซนพิเศษที่มีค่าเข้าใช้บริการ

3. ระบบตรวจสอบบริเวณประตูทางออกติดตั้งระบบ เพื่อตรวจสอบทะเบียนรถ และเก็บข้อมูล วัน เวลาออก พร้อมแสดงข้อมูลให้เจ้าหน้าที่ทราบENTRANCE

4. ทางเข้าปกติ เมื่อนักท่องเที่ยวเดินเข้ามาที่บริเวณทางเข้าเจ้าหน้าที่จะใช้ Handheld Mobile สแกนบัตร QR Code เพื่อตรวจสอบและเก็บข้อมูลนักท่องเที่ยวก่อนปล่อยให้นักท่องเที่ยวผ่านเข้าไปได้

5. ทางเข้ารถยนต์ มีระบบตรวจจับทะเบียนรถ(LPR)ระบบจะแสดงข้อมูลจำนวนของนักท่องเที่ยวที่อยู่ในรถจากนั้นเจ้าหน้าที่จะใช้ Handheld Mobile สแกนบัตร เข้าชมเพื่อตรวจสอบจำนวนคน หากครบตามจำนวนเจ้าหน้าที่จึงให้ผ่านเข้าไปได้

6. การรายงาน REPORT ระบบสามารถจัดทำรายงานประจำวัน ประจำ- เดือนประจำปี แสดงข้อมูลปริมาณนักท่องเที่ยว การรับชำระเงินในจุดต่างๆ มี Dashboard เพื่อแสดงข้อมูลแบบ Real time

ปัจจัยเสี่ยงของโครงการ

ระบบเกิดขัดข้องและไม่สามารถดำเนินการได้ (ระบบล่ม) เนื่องจาก ไฟฟ้าดับ ภายในสวนสัตว์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5	ST5 การยกระดับและบูรณาการการบริหารจัดการให้ทันสมัยด้วย
วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	SO5 ยกระดับและบูรณาการการบริหารจัดการให้ทันสมัยด้วย
กลยุทธ์	T5.1 พัฒนาการบริหารจัดการองค์กรด้วยองค์ความรู้ นวัตกรรม และดิจิทัล T5.2 พัฒนาสมรรถนะด้านดิจิทัลให้กับบุคลากรครอบคลุมทุกกระบวนการอย่างต่อเนื่อง T5.3 สร้างวัฒนธรรม การบริหารความเสี่ยง ระบบดิจิทัล การจัดการองค์ความรู้ นวัตกรรม และเพื่อความยั่งยืนขององค์กร T5.4 การเสริมสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร ให้เกิดความยั่งยืนและทันสมัย

1. โครงการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมบรรยากาศในการเรียนรู้และการใช้ความคิดสร้างสรรค์

เหตุผลและความจำเป็น

นวัตกรรม เกิดจากการสะสมความรู้ขององค์กรและบุคลากรในการบริหารจัดการความรู้ และการใช้ความคิดสร้างสรรค์ ทำให้องค์กรมีความสามารถในการเผยแพร่ และใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้เหล่านี้อย่างรวดเร็ว ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน การผลักดันหรือจัดการให้การจัดการความรู้และนวัตกรรมเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กร จะต้องมีการบูรณาการทั้งสองสิ่งนี้ไว้ในการทำงานประจำวัน และสนับสนุนด้วยระบบ โดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในองค์กร ซึ่งไม่ได้ถูกจำกัดเฉพาะในระดับองค์กรเท่านั้น แต่ยังสามารถเกิดขึ้นในระดับหน่วยงาน ระดับกระบวนการจนถึงระดับบุคคล

วัตถุประสงค์

1. บุคลากรองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยทราบและเริ่มนำค่านิยม และวัฒนธรรมด้านการจัดการความรู้และนวัตกรรมไปปฏิบัติ
2. เพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอดทักษะ ประสบการณ์ทำงานของบุคลากรองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย
3. เพื่อเชิดชูเกียรติให้บุคลากรที่โดดเด่นด้านการจัดการความรู้และการจัดการนวัตกรรม และสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรท่านอื่นๆ หันมาเริ่มจัดการความรู้ หรือใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการสร้าง/พัฒนางาน จนเกิดเป็นนวัตกรรมได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย มีสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่กระตุ้น ส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กร แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ใช้ความคิดสร้างสรรค์ และสร้างหรือพัฒนานวัตกรรม

ผลผลิต

1. คู่มือส่งเสริมค่านิยม วัฒนธรรมและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านการจัดการความรู้และนวัตกรรม
2. ผลงานด้านการจัดการความรู้ และผลงานด้านการจัดการนวัตกรรมที่เกิดจากการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการเรียนรู้และการใช้ความคิดสร้างสรรค์ ไม่น้อยกว่า 20 ผลงาน

ผลลัพธ์

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย สามารถขับเคลื่อนองค์กรไปสู่องค์กรแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การใช้ความคิดสร้างสรรค์ และการสร้าง/พัฒนานวัตกรรม เพื่อพัฒนาองค์กรไปสู่ความยั่งยืนได้

หน่วยงานรับผิดชอบ

สถาบันจัดการสวนสัตว์

งบประมาณและแหล่งเงิน

500,000 บาท/เงินอุดหนุนรัฐบาล

เป้าหมาย

บุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างค่านิยม วัฒนธรรม และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ร้อยละ 50 ของจำนวนหน่วยงาน

ตัวชี้วัด

บุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างค่านิยม วัฒนธรรม และพฤติกรรมที่พึงประสงค์

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2566 - กันยายน 2567

ขั้นตอน/แนวทางการดำเนินงาน

รายละเอียด	พ.ศ. 2567			
	ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2	ไตรมาสที่ 3	ไตรมาสที่ 4
ประชุมวางแผนการดำเนินงาน โดยกำหนดแผนการดำเนินงานของกิจกรรมต่างๆ ดังนี้ - กิจกรรมสื่อสารค่านิยม วัฒนธรรม และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านการจัดการความรู้และนวัตกรรม - กิจกรรมประกวดการจัดการความรู้และนวัตกรรม (ZPOT KM & IM Day) - กิจกรรม KM Idols /การสร้าง CoPs ในสวนสัตว์/ - กิจกรรม Creativity Hours	✓			
เขียนโครงการเพื่อขออนุมัติดำเนินการ	✓			
ประชาสัมพันธ์ สื่อสารและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายใต้โครงการฯ ตามแผนที่วางไว้		✓	✓	✓
วิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงาน		✓	✓	✓
นำผลสรุปที่ได้มาทบทวน เพื่อจัดทำแผนและปรับปรุงโครงการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการเรียนรู้และการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในปีถัดไป				✓

ปัจจัยเสี่ยงของโครงการ

บุคลากรไม่เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ภายใต้โครงการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการเรียนรู้และการใช้ความคิดสร้างสรรค์ เนื่องจากไม่เห็นความสำคัญของการนำองค์ความรู้ การสร้างหรือพัฒนานวัตกรรมไปช่วยในการพัฒนากระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กรได้

3. โครงการพัฒนาระบบการจัดการความรู้ องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

เหตุผลและความจำเป็น

ปัจจุบันทั้งภาครัฐและภาคเอกชนได้ให้ความสำคัญกับการจัดการความรู้ภายในองค์กร หรือ Knowledge Management (KM) กันมากขึ้น เนื่องจากสถานะการแข่งขันในปัจจุบัน เป็นสาเหตุให้องค์กร ต้องพัฒนาและปรับตัวเอง เพื่อความก้าวหน้าและการอยู่รอด ดังนั้นการจัดการความรู้ที่มีอยู่ เพื่อใช้เป็น เครื่องมือในการนำองค์กรไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้เป็นสิ่งที่ท้าทายต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน เพราะ หัวใจสำคัญขององค์กรแห่งการเรียนรู้คือความสามารถในการบริหารจัดการความรู้ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และสามารถบริหารให้สมาชิกในองค์กรทุกคนมีจิตสำนึกในการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองอย่างต่อเนื่อง และนำไปสู่การพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืนได้ในที่สุด

ดังนั้น เพื่อให้การจัดการความรู้เกิดขึ้นทั่วทั้งองค์กร และสามารถนำไปสู่องค์กรแห่งความยั่งยืน องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย โดยสถาบันจัดการสวนสัตว์ ศูนย์จัดการความรู้ ได้จัดทำโครงการพัฒนาระบบการจัดการความรู้ องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เพื่อบริหารจัดการความรู้ สำนัก/สถาบัน/สวนสัตว์/โครงการ ดำเนินการจัดการความรู้อย่างทั่วถึงและเกิดประโยชน์สูงสุด สามารถผลักดันให้สู่องค์กรแห่ง การเรียนรู้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้บุคลากรองค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการจัดการความรู้
2. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดกระบวนการจัดการความรู้ทั่วทั้งองค์กรอย่างเป็นรูปธรรม
3. เพื่อให้้องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยมีระบบการจัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาไปสู่เป้าหมายได้อย่างยั่งยืน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

้องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย มีระบบการจัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาไปสู่เป้าหมายได้อย่างยั่งยืน

ผลผลิต

ระบบการจัดการความรู้ องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย ที่สอดคล้องกับเกณฑ์ประเมิน Core Business Enablers หัวข้อ การจัดการความรู้และนวัตกรรม

ผลลัพธ์

1. เกิดระบบในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั่วทั้งองค์กร (ระหว่างบุคคล ระหว่างหน่วยงาน)
2. มีระบบในการรวบรวมและคัดเลือกเป็นความรู้ระดับองค์กรสามารถเข้าถึง
3. นำความรู้ไปใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ

หน่วยงานรับผิดชอบ

สถาบันจัดการสวนสัตว์

งบประมาณและแหล่งเงิน

650,000 บาท / เงินอุดหนุนรัฐบาล

เป้าหมาย

ระบบการจัดการความรู้ องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย

ตัวชี้วัด

มีระบบการจัดการความรู้ องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทยภายใน ปี 2567

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2566 - กันยายน 2567

ขั้นตอน/แนวทางการดำเนินงาน

รายละเอียด	พ.ศ. 2567			
	ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2	ไตรมาสที่ 3	ไตรมาสที่ 4
1. กำหนดลักษณะการดำเนินงานของโครงการ	✓			
2. จัดหาผู้เชี่ยวชาญที่ปรึกษาในการออกแบบ และจัดทำระบบการจัดการความรู้	✓			
เขียนโครงการเพื่อขออนุมัติดำเนินการ		✓		
3. ดำเนินการโครงการ ประชาสัมพันธ์ ทดลองการใช้ระบบ		✓		
4. ติดตาม ควบคุม และประเมินผลการดำเนินงาน			✓	
5. สรุปผลการดำเนินงานโครงการ				✓

ปัจจัยเสี่ยงของโครงการ

ไม่สามารถจัดทำระบบจัดการความรู้ได้ตามเป้าหมาย

4. โครงการพัฒนาระบบนวัตกรรมองค์กร (CIS) และส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมบนฐานความรู้เพื่อความยั่งยืน

เหตุผลและความจำเป็น

นวัตกรรม เกิดจากการสะสมความรู้ขององค์กรและบุคลากรในการบริหารจัดการความรู้ ทำให้องค์กรมีความสามารถในการเผยแพร่ และใช้ประโยชน์จากความรู้เหล่านี้อย่างรวดเร็วทันต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน การผลักดันและจัดการให้นวัตกรรมเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมการเรียนรู้ องค์กรจะต้องมีการบูรณาการนวัตกรรมไว้ในการทำงานประจำวัน และสนับสนุนด้วยระบบ โดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในองค์กร ซึ่งนวัตกรรมไม่ได้ถูกจำกัดเฉพาะในระดับองค์กรเท่านั้น แต่ยังสามารถเกิดขึ้นในระดับหน่วยงาน ระดับกระบวนการจนถึงระดับบุคคล ซึ่งกระบวนการสำคัญที่จะสร้างให้เกิดนวัตกรรมนั้นก็คือ ระบบนวัตกรรมองค์กร (Corporate Innovation System: CIS) ประกอบด้วย 1. บทบาทของผู้บริหาร (Leadership and Management) 2. การกำหนดยุทธศาสตร์ (Strategic Alignment) 3. ค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร (Corporate Values and Culture) 4. องค์กรและบุคลากร (Corporate and People) 5. กระบวนการนวัตกรรม (Innovation Process) 6. การบริหารจัดการความรู้และการจัดการเทคโนโลยีดิจิทัล (Knowledge and Technology Management) 7. กลไกในการกำหนดเป้าหมายกำกับและติดตาม (Metric Mechanism)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทบทวน พัฒนา และกำหนดรูปแบบระบบนวัตกรรมองค์กร (CIS) ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย
2. เพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจ รวมถึงส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบนวัตกรรมองค์กร (CIS)
3. เพื่อส่งเสริมให้เกิดการสร้างและพัฒนานวัตกรรมให้เกิดขึ้นในองค์กร
4. เพื่อให้องค์กรเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน และขยายขอบเขตในการให้บริการพัฒนากระบวนการทำงาน สร้างคุณค่าใหม่ๆ ให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและลูกค้า

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ออส. มีนวัตกรรมที่ได้รับการพัฒนา ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้องค์กรอย่างยั่งยืน

ผลผลิต

1. ระบบนวัตกรรมองค์กร (CIS) ขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย
2. โครงการนวัตกรรมที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนดำเนินการแล้วเสร็จ ผลลัพธ์ องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย มีนวัตกรรมที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับองค์กรได้

หน่วยงานรับผิดชอบ

สถาบันจัดการสวนสัตว์

งบประมาณและแหล่งเงิน

550,000 บาท/เงินอุดหนุนรัฐบาล

ตัวชี้วัด

1. ร้อยละความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนการพัฒนาระบบนวัตกรรมองค์กร (CIS)
ร้อยละ 100
2. จำนวนโครงการที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนและดำเนินการแล้วเสร็จ ไม่น้อยกว่า 2 โครงการ

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2566 - กันยายน 2570

ขั้นตอน/แนวทางการดำเนินงาน

ประกอบด้วยโครงการ/กิจกรรมย่อย ดังนี้

1. โครงการพัฒนาระบบนวัตกรรมองค์กร (CIS)
  - กำหนดรูปแบบของระบบนวัตกรรมองค์กร และคู่มือจัดทำระบบนวัตกรรมองค์กร
  - การสื่อสารและให้ความรู้แก่พนักงานเรื่องการใช้ระบบนวัตกรรมองค์กร
  - การตรวจติดตามภายในการใช้ระบบนวัตกรรมองค์กร
  - สรุปรายงานผลการดำเนินงาน
  - ทบทวนแผนปฏิบัติการประจำปี
2. โครงการส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมบนฐานความรู้ เพื่อความยั่งยืนขององค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย
  - กำหนดคุณสมบัติของโครงการนวัตกรรมที่จะได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อเข้าร่วมโครงการ
  - กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาโครงการนวัตกรรม 3) เขียนโครงการเพื่อขออนุมัติดำเนินการ

- โครงการ
- ประชาสัมพันธ์และคัดเลือกโครงการนวัตกรรมที่ผ่านการพิจารณาให้เข้าร่วม
  - แจ้างผลการพิจารณาและขออนุมัติงบประมาณเพื่อดำเนินการ
  - ติดตาม ควบคุม และประเมินผลการดำเนินงาน
  - สรุปผลการดำเนินงานโครงการ

ปัจจัยเสี่ยงของโครงการ

1. ขาดองค์ความรู้ในการจัดทำระบบนวัตกรรมองค์กร (CIS)
2. ไม่มีผู้ส่งโครงการนวัตกรรม เข้ารับงบประมาณสนับสนุน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6	ST6 การเพิ่มการควบคุมและติดตามผลการก่อสร้างสวนสัตว์แห่งใหม่ให้มีประสิทธิผลมากขึ้น
วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	SO6 เพิ่มการควบคุมและติดตามผลการก่อสร้างสวนสัตว์แห่งใหม่ให้มีประสิทธิผลมากขึ้น
กลยุทธ์	T6.1 ดำเนินการก่อสร้างตามกรอบวงเงินงบประมาณและระยะเวลาที่กำหนด T6.2 บริหารจัดการสวนสัตว์แห่งใหม่อย่างมีมาตรฐานในระดับสากล T6.3 กำกับ ดูแล และติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณและรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง T6.4 การสร้างการรับรู้/กิจกรรม การประชาสัมพันธ์สวนสัตว์แห่งใหม่ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

1. โครงการสำรวจความพึงพอใจและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานสวนสัตว์แห่งใหม่

เหตุผลและความจำเป็น

องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย มีหน้าที่รับผิดชอบในด้านการให้การศึกษา การอนุรักษ์ และขยายพันธุ์และการจัดสวนสัตว์ให้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนทั่วไป โดยมีการดำเนินการก่อสร้างสวนสัตว์แห่งใหม่ ระยะที่ 1 คลองหก ระยะเวลาดำเนินการ 900 วัน (ตั้งแต่วันที่ 13 เมษายน 2566 – วันที่ 28 กันยายน 2568) โดยจะต้องมีการวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์ประเด็นการรับรู้ของผู้มีส่วนได้เสีย ภาพลักษณ์ของการเปิดให้บริการสวนสัตว์ แห่งใหม่จังหวัดปทุมธานี (ปีพ.ศ. 2570) ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จึงมีความจำเป็นต้องประเมินการรับรู้ความรู้ ความเข้าใจ ทศนคติและการมีส่วนร่วม ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการเปิดบริการ สวนสัตว์แห่งใหม่จังหวัดปทุมธานี เพื่อนำข้อมูลไปวางแผนในการกำหนดนโยบายและการดำเนินยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับเป้าหมายและทิศทางของสวนสัตว์อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดความยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสำรวจการรับรู้ ผลกระทบ ความรู้ความเข้าใจ ทศนคติ และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการเปิดบริการ สวนสัตว์แห่งใหม่จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อศึกษาปัญหา ถอดบทเรียนของการมีส่วนร่วมของประชาชน และเสนอข้อเสนอแนะเพื่อนำไปสู่ ข้อเสนอเชิงนโยบาย ในการส่งเสริมการรับรู้ ผลกระทบ ความรู้ความเข้าใจ ทศนคติ และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการเปิดบริการ สวนสัตว์แห่งใหม่จังหวัดปทุมธานี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลวิเคราะห์ระดับการรับรู้ ผลกระทบ ทักษะ และ การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการเปิดบริการ สวนสัตว์แห่งใหม่ เพื่อนำมากำหนดรูปแบบการบริหารจัดการการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการเปิดบริการสวนสัตว์แห่งใหม่จังหวัดปทุมธานี
2. ได้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการส่งเสริมการรับรู้ ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และ การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการเปิดบริการสวนสัตว์แห่งใหม่จังหวัดปทุมธานี

ผลผลิต

1. ข้อมูลการรับรู้ ทักษะ และ การมีส่วนร่วม ทำให้ได้มาซึ่งการรับรู้ (knowledge) การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ (attitude) และการตัดสินใจรับเอาความคิดใหม่ๆ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการรณรงค์ไปปฏิบัติ (practice)
2. ได้ข้อเสนอแนะรูปแบบ (model/knowledge management) การพัฒนาการรับรู้ ความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และ การมีส่วนร่วม ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการเปิดบริการสวนสัตว์แห่งใหม่จังหวัดปทุมธานี

ผลลัพธ์

1. นำข้อมูลการรับรู้ ทักษะ และ การมีส่วนร่วม มาปรับใช้ในแผนการดำเนินงานได้
2. นำข้อเสนอแนะรูปแบบ (model/knowledge management) การพัฒนาการรับรู้ ความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และ การมีส่วนร่วม ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการเปิดบริการสวนสัตว์แห่งใหม่จังหวัดปทุมธานี มาปรับใช้ในแผนการดำเนินงานได้

หน่วยงานรับผิดชอบ

สำนักพัฒนากายภาพและการจัดการสิ่งแวดล้อม

งบประมาณและแหล่งเงิน

250,000 บาท/เงินรายได้นอกงบประมาณ

เป้าหมาย

สามารถรับรู้ ทักษะ การมีส่วนร่วม ความพึงพอใจและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานสวนสัตว์แห่งใหม่เพิ่มมากขึ้น

ตัวชี้วัด

1. เพิ่มการรับรู้ความพึงพอใจและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานสวนสัตว์แห่งใหม่ ร้อยละ 10
2. นำผลที่ได้จากการรับรู้ความพึงพอใจและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาปรับปรุงการดำเนินงานสวนสัตว์แห่งใหม่ ร้อยละ 10

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2566- กันยายน 2567

ขั้นตอน/แนวทางการดำเนินงาน

กิจกรรม/ขั้นตอนการดำเนินงาน	เดือน						ผลที่จะได้รับ
	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	สค.	กย.	
1. นำเสนอโครงร่างข้อเสนอโครงการวิจัย							กรอบแนวคิดงานวิจัยที่ชัดเจน
2. ปรับแก้ข้อเสนอโครงการวิจัย							
3. ศึกษาข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวข้อง							รายงานผลการศึกษาเอกสารและออกแบบการวิจัย เพื่อขอรับการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ
4. ออกแบบเครื่องมือการวิจัยและนำเครื่องมือการวิจัยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ							วิธีดำเนินการวิจัยพร้อมเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม							ได้ข้อมูลจากภาคสนาม
6. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ							รูปเล่มงานวิจัยฉบับร่าง
7. ส่งร่างรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ และผู้ทรงคุณวุฒิประเมินผลการวิจัย							ผลการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ
8. แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ							งานวิจัย

ปัจจัยเสี่ยงของโครงการ

1. ความร่วมมือของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มหน่วยงานภาครัฐที่ตอบคำถามเชิงลึก อาจมีความคลาดเคลื่อนเนื่องจากการใช้ประโยชน์สาธารณะที่แตกต่างกัน
2. การสำรวจความพึงพอใจและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อปรับปรุง การดำเนินงานสวนสัตว์แห่งใหม่ ที่ดำเนินการโดย Third party ในแต่ละปีไม่ใช่หน่วยงานเดียวกัน ขอบเขต การศึกษาจึงไม่เหมือนกัน อาจทำให้ผลของการวิเคราะห์ที่ไม่สามารถเปรียบเทียบได้ และขาดความต่อเนื่อง
3. ที่ผ่านมาองค์การสวนสัตว์ฯ ได้มีกิจกรรมในการประชาสัมพันธ์โครงการก่อสร้างสวนสัตว์แห่ง ใหม่เพียงแห่งเดียว คือ โครงการ Mini Zoo รัชบุรี อาจทำให้การสื่อสารการรับรู้ ทศนคติ และการมีส่วนร่วม ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียยังไม่ทั่วถึง

2. โครงการจัดทำแผนบริหารจัดการสวนสัตว์แห่งใหม่ (Scenario Planning) เพื่อเตรียมการเปิดสวนสัตว์แห่งใหม่

เหตุผลและความจำเป็น

โครงการก่อสร้างสวนสัตว์แห่งใหม่ เป็นการสร้างพื้นที่สีเขียวแห่งใหม่ที่ใหญ่ที่สุดในจังหวัดปทุมธานี เพื่อเป็นแหล่งนันทนาการแห่งใหม่ของคนกรุงเทพฯ และจังหวัดใกล้เคียง สร้างเสริมคุณภาพชีวิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสร้างสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใหม่ ส่งเสริมการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศด้านการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน สร้างกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สามารถเพิ่มมูลค่าการลงทุน อีกทั้งยังสามารถกระตุ้นให้เกิดรายได้ชุมชน สวนสัตว์แห่งใหม่จะเป็นสถานแหล่งรวบรวมสัตว์นานาชนิดจากทั่วโลก เพื่อการศึกษาหาความรู้ การค้นคว้าวิจัยและการอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ที่ถูกคุกคามจากทั่วโลก ทั้งนี้ สวนสัตว์แห่งใหม่มีความได้เปรียบเชิงที่ตั้ง เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่สามารถจะทำหน้าที่เชื่อมโยงแหล่งการเรียนรู้สถานศึกษาและพิพิธภัณฑ์ที่มีอยู่แล้ว เติมเต็ม “ย่านการเรียนรู้ ปทุมธานี” ให้มีความสมบูรณ์ จึงจำเป็นต้องจัดทำแผนบริหารจัดการสวนสัตว์แห่งใหม่ โดยการวิเคราะห์ Scenario Planning เพื่อรองรับการเปิดสวนสัตว์แห่งใหม่

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้องค์การสวนสัตว์แห่งประเทศไทย สามารถเข้าใจสภาพปัจจุบันได้ดีขึ้น จากการวิเคราะห์ Scenario Planning ทำให้สามารถมองเห็นการเปลี่ยนแปลงได้เร็วขึ้น
2. เพื่อลดการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าขององค์กร และผู้บริหารเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารการเปลี่ยนแปลงภายใต้ความเสี่ยงและความไม่แน่นอน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นเครื่องมือที่ช่วยทำให้ผู้บริหารได้ตระหนักถึงภาวะของปัจจัยภายนอกที่จะส่งผลกระทบต่อองค์กรได้อย่างไร
2. ใช้ในการทดสอบและประเมินผลของกลยุทธ์ในปัจจุบันขององค์กร
3. ใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างบรรยากาศของการทำความเข้าใจร่วมกันทั่วทั้งองค์กร

ผลผลิต

1. มีเครื่องมือในการประเมินกลยุทธ์และแผนงานในปัจจุบัน
2. พัฒนาและประเมินทางเลือกทางกลยุทธ์ใหม่ๆ
3. เพิ่มขีดความสามารถในการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร

ผลลัพธ์

ทุกภาคส่วนได้ให้ความสนใจกับปัจจัยภายนอกองค์กรมากขึ้น ทำให้ได้เรียนรู้และรับทราบต่อการเปลี่ยนแปลงและความไม่แน่นอนของสภาวะแวดล้อมภายนอก และสามารถคิดนอกกรอบได้ดีขึ้น

หน่วยงานรับผิดชอบ

สำนักพัฒนากายภาพและการจัดการสิ่งแวดล้อม

งบประมาณและแหล่งเงิน

200,000 บาท /เงินรายได้นอกงบประมาณ

เป้าหมาย

1. การเล่าถึงสถานการณ์ต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตและส่งผลกระทบต่อองค์กร
2. การวางแผนสำหรับอนาคตให้สอดคล้องกับสิ่งที่เกิดขึ้นหรือความเป็นไปได้ในอนาคต

ตัวชี้วัด

ความสำเร็จของการจัดทำแผนบริหารจัดการสวนสัตว์แห่งใหม่ (Scenario Planning)

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2566- กันยายน 2567

ขั้นตอน/แนวทางการดำเนินงาน

1. การกำหนดขอบเขตของการวิเคราะห์
2. พิจารณาสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องและคัดเลือกปัจจัยนำ (Driving Forces)
3. การคัดเลือกปัจจัยนำที่มีความสำคัญที่สุด 2 ปัจจัย
4. นำแต่ละปัจจัยที่คัดเลือกไว้มาพิจารณาว่าเหตุการณ์ 2 รูปแบบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต
5. กำหนดกลยุทธ์ หรือพิจารณากลยุทธ์เพื่อรองรับกับเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น

ปัจจัยเสี่ยงของโครงการ

1. การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลัน ส่งผลกระทบต่อความคลาดเคลื่อน

ของข้อมูล

2. การดำเนินการไม่แล้วเสร็จตามแผนที่กำหนดไว้